ANIMADVERSIONES

DE

NATURA HYDROPIS

EJUSQUE CURATIONE.

ANIMADVERSIONES

DE

NATURA HYDROPIS

EJUSQUE CURATIONE.

AUCTORE

FRANCISCO MILMAN, M.D.

COLL. REG. MED. LOND. ET REGIÆ SOCIETATIS LOND. SOCIO.

Ὕδρωψ ἀτερπὲς μὲν ἐσιδεῖν πάθος, χαλεπὸν δὲ καὶ παθεῖν. διαδιδρήσκουσι γαρ τόδε πάγχυ παῦροι, ἐπ' ευτυχίης, καὶ θεῶν μᾶλλον ἢ τεχνης·

ARETÆUS.

LONDINI:

Proſtat Venalis apud J. DODSLEY.

M.DCC.LXXIX.

BOSTON MEDICAL
JAN 18 1904
LIBRARY.
13 Q 9

REVERENDIS ADMODUM ET NOBILISSIMIS VIRIS

FREDERICO, ARCHIEPISCOPO CANTUARIENSI;

EDVARDO THURLOW, BARONI DE ASHFIELD, MAGNÆ BRITANNIÆ CANCELLARIO;

ROBERTO, EPISCOPO LONDINENSI;

JOHANNI, EPISCOPO WINTONIENSI;

FREDERICO, BARONI DE NORTH,
ACADEMIÆ OXONIENSIS CANCELLARIO;

THOMÆ, VICE-COMITI DE WEY-
MOUTH, &c. &c.;

GULIELMO COMITI DE MANSFIELD,
&c. &c.;

GULIELMO DE GREY, EQUITI
AURATO, &c.;

THOMÆ SEWELL, EQUITI AURATO,
&c.

QUUM

QUUM favore veſtro, viri ampliſſimi, delegatum mihi officium a Radclivio eâ potiſſimum mente et conſilio inſtitutum videatur, ut, ſi quid novi utiliſque ad artis medicæ incrementum alumnis ſuis inter peregrinandum innotuerit, id domum reverſi in patriæ commodum proferrent: ne muneri meo et fundatoris noſtri votis præ ignaviâ deeſſe arguerer, tentamina hæcce, qualiacunque de Hydrope, (argumento, ſi quod aliud, gravi et arduo) ſub au-

ſpiciis veſtris examini publico ſubmittere auſus ſum, amplas relaturus laboris mercedes, ſi modo leviuſculum hocce, et pietatis meæ in Radclivium et ſummæ in Vos obſervantiæ gratum acceptumque habeatis teſtimonium; nec clientem veſtrum jam prope emeritum et quaſi rude donandum, eodem, quo antehâc tam feliciter uſus eſt, præſidio poſthâc indignum prorſus immerentemque cenſeatis.

BOSTON MEDICAL
JAN 18 1904
LIBRARY.

LECTORI

S.

NUPER a viris graviſſimis quæſitum eſt, an in omni Hydrope ſollicite ab omni potu ſit abſtinendum? Inter acta Collegii Regalis Medicorum Londinenſis editæ ſunt hiſtoriæ quædam Hydropicorum, quos pro deploratis habitos remedium plane inuſitatum, potus nempe aquoſi copia, ex orci pene faucibus eripuerat. Hinc vir omni literarum genere inſtructiſſimus et in medendi arte peritiſſimus publico permiſit judicio, annon felicior proceſſura ſit Hydropicorum curatio ſi diluentium hauſtus largiores et frequentiores ſiti ægrorum

rum

*merito, remedia et ſpes et vota fere ſemper fefelliſſe, donec tandem Bacherus, apud Gallos haud infimi nominis medicus, infelici modorum hactenus uſitatorum eventu monitus, cum medicamentis humectantia et potulenta Hydropicis porrexit, audacter (ſi cuivis placeat) ſed tuto ſed feliciter. Hanc Bacheri methodum maximis extulit laudibus regis Chriſtianiſſimi medicus celeberrimus Richard *. Hanc plurimi*

* L'ancienne erreur du regime ſec et de l'abſtinence de toute boiſſon, doit ceder, en ce cas, a l'evidence des faits et a la ſuperiorite des raiſons qui etabliſſent la methode contraire. Je ne pretends pas encherir ſur les preuves que M. Bacher a données a ce ſujet, et qui ſont conſignées dans l'expoſition des differens moyens uſités dans le traitement des Hydropiſies. V. Recueil d'Obſervations de Medécine des Hôpitaux Militaires fait et redigé par M. Richard de Hauteſierck, Chevalier de l'ordre de St. Michel, &c. &c. vol. ii. p. 364.

plurimi nec improſpere per Galliam adoptarunt medicinæ profeſſores. Permultos Hydrope laborantes, potulentis in medicamentorum opem ſubmiſſis, a peritiſſimo apud Vindobonenſes medico Henrico Collin ſanatos vidi; et ipſe hæc eadem optimo cum fructu ſum imitatus.

Ne igitur cum factis et experientia amplius concertent futiles, necdum profligatæ theoriæ, argumentis a natura et Hippocrate ductis, hunc medendi morem propugnare nec timide nec temere adgredior, in hanc nempe ſpem erectus, hoſce conatus meos facile apud lectorem candidum impetraturos veniam, quippe quos unicum de patria et de artis therapeuticæ profeſſoribus bene merendi ſtudium incitaverit.

ERRATA.

E R R A T A.

Page 45. l. 20. *Loco* cucora *lege* cneoro.
48. l. 3. Adnotat. *loco παραϛιν lege παραϛασιν.*
62. l. 3. *Loco* eraſiſtrato *lege* Eraſiſtrato.
68. l. 14. *Loco* quorum *lege* cujus.
76. l. 3. *Loco* qui *lege* quæ.
92. l. 13. *Loco* coctos *lege* coctis.
94. l. 6. *Loco* promptæ *lege* prompte.
98. l. 19. Verbum *χρή* ſubintellect. omiſſum eſt.
111. l. 11. *Loco* Et enim *lege* Etenim.
130. l. 19. *Loco* redundarent *lege* redundârint.
132. l. 14. *Loco* inciperunt *lege* inceperunt.
Ibid. l. 19. *Loco* cœperunt *lege* inceperunt.
133. l. 10. *Poſt* Donald Monro *omiſſa eſt citatio,* V. Eſſay on the Dropſy.
134. l. 13. *Loco* affulſiſſe *lege* effulſiſſe.
140. l. 6. *Loco* cœperunt *lege* inceperunt.
155. l. 19. *Loco* ante *lege* antea.

ANIMAD-

ANIMADVERSIONES

DE

NATURA HYDROPIS

EJUSQUE CURATIONE.

VIX ullus humano generi frequentior incidit morbus, quam Hydrops. Permulta, quæ mortalium valetudini inſidiantur, mala excipit. Divites idem infeſtat ac pauperes. Sexum utrumque et omnes adoritur ætates. Nec ſolum late graſſatur, tam pernicioſe plerumque incedit, ut rara apud auctores medelæ exempla reperiantur. Dudum profecto monuit Aretæus,

tæus, " Perpaucos ab Hydrope li-
" berari, idque felicitate quadam
" et Deorum potius quam artis
" auxilio."

Sed unde evenit, ut ad dirum hunc morbum adeo vana fuerint medicinæ auxilia? Immedicabiles Hydropis cauſæ, an perverſa aliqua et parum apta medendi ratio incuſanda? Hæc ordine diſquirentur; et, quo dilucidius pateant, neque inutilem neque ingratam me ſpero operam præſtiturum, ſi de natura Hydropis ejuſque cauſis pauca breviter præmittam.

HYDROPS eſt nimia humoris aquoſi in cavo aliquo corporis abundantia. Scire autem convenit, arteriolas undique omnes fabricæ noſtræ cavitates perreptare quas ubique venulæ comitantur. Illæ liquorem fundunt

fundunt partibus humectandis aptum: hæ laticem hauriunt aquoſum, reſorptumque ſanguini reddunt. At vero, ſi præ nimia fluidorum, quæ ab arteriolis effundantur, quantitate, illis referendis impares fiant venulæ, vel ſi a vaſis exhalantibus ſolita copia humor depluat, venulæ autem ſimul ſuis fungi officiis nequeant, aquoſa colluvies Hydropſque oriatur neceſſe eſt.

Et hoc profecto vitium in iis potiſſimum corporibus evenire ſolet, quibus tenuiorem ſolidorum compagem natura dederit. Hinc feminæ huic malo magis obnoxiæ ſunt quam viri. Hinc præſertim adoleſcentulæ chloroſi laborantes in Hydropem proclives.

Incipit vero interdum hic morbus a debilitate viribus vitalibus,

nimia ſanguinis ſive per venæſectiones, ſive alio quocunque modo evacuatione, vel morbis acutis in longum protractis, illata. Quamvis a fibrarum laxitate hæc cauſa multum diverſa videatur, tamen modo non abſimili ab utriſque Hydrops progignitur. Vires enim vitales hiſce cauſis debilitatæ debilitatem et laxitatem quandam ſolidis ſimplicibus inferent; et contra, ſolida ſimplicia laxa et debilia vires vitales ſemper in debilitatis conſortium trahent: et a nimia virium debilitate ab utraque cauſa proveniente fiet, ut humores aquoſi, qui per excretoria foras deberent expelli, minime expellantur, ſed manentes in corpore ſenſim in ejus cava delabantur. Illud tamen inter morbos hiſce diverſis cauſis

natos intercedit diſcriminis, quod in Hydrope a fibra laxa orto maxima ſit ſolidorum læſio: hinc aqua ubique diffluere, et molli undique tumore corpus quaſi grandeſcere videtur. Sed quum debilitati virium ex evacuationibus morbiſve ortæ Hydrops ſupervenit, minus eſt ſolidorum damnum; attamen cordis robore fracto, humoribuſque languidiſſimo in vaſis extremis motu actis, tenues, quibus quotidie corpus reficitur, liquores in cava vel in telam cellularem pondere ſuo feruntur. Hinc effuſiones illæ aquoſæ, quæ nimias ſanguinis evacuationes ſequuntur, febreſve vel diarrhœas diuturniores excipiunt, initio partes magis declives occupant. Crura imprimis tumore attollunt; deinde latius

proſerpens malum in abdominis imo quandoque in pectoris penetrat ſpatium.

Alius vero et longè uberior fons Hydropis in impedito revolubili ſanguinis circuitu reperitur. Variis hoc cauſis efficitur; a polypis in corde vel majoribus vaſis, et a duris in abdomine tumoribus. "In cadavere hominis qui Hydrope periit, "repertum eſt omentum in pelvim "uſque propendens, mutatum in "craſſum marſupium quod ſteatomatoſum tumorem gerebat pondere libras medicas triginta tres "æquantem*." A jecore et a liene male affectis Hydrops ſæpe derivatur. Eidem valde obnoxius eſt malus corporis habitus, quo infarctæ

et

* V. Swieten Comment. vol. iv.

et obſtructæ meſenterii glandulæ lympham ab extremis refluentem, ne ad cor dextrum tranſvehatur, impedire ſolent. Quicquid denique ſive in vaſis intus poſitum ſive extrinſecus eorum cava anguſtet aut occludat, efficiet ut liquor vitalis hiſce in vaſis obſtaculis intercluſus et faciliorem per vaſa exhalantia quam per venas viam inveniens, in cava corporis ſeſe inſinuet. Hæc omnia pulcherrime Loweri experimentis illuſtrantur, qui "perfo-
"rato dextro latere thoracis canis
"venam cavam vinculo ſtrinxit:
"dein relaxato pectore vulnus
"conſuit. Peracto autem experi-
"mento canis mox oblanguebat et
"intra paucas horas expirabat. In
"diſſecti abdomine magna ſeri
"quantitas innatare conſpicieba-

" tur, non aliter quam ſi aſcita " diu laboraſſet." Venas jugulares pariter ſubducto iis filo in cane arcte ligabat, et poſt aliquot horas partes omnes ſupra ligaturam mire intumeſcebant, et intra duos dies canis interiit. " Muſculi omnes " et glandulæ ſero limpido maxime " diſtentæ et admodum pellucidæ " apparebant; quod clare arguit " ex conſtrictione venarum, cum " ſanguis ab arteriis in venas tran- " ſire nequit, ſerum utcunque ſe- " cerni; utpote velut in filtro " meatus apertiores et poros con- " figuratos et aptiores habens in " quos fluat; craſſior autem ſan- " guinis pars propter meatuum " diſproportionem non omnino " in illos recipitur, et propterea " intra

" intra vaſa ſua ſtagnare cogi-
" tur *."

Notabilis a Williſio memoratur caſus adoleſcentuli qui venationi et equitationibus improbis aliiſque corporis exercitiis quantumvis immodicis dudum impune aſſuetus tandem thoracis Hydrope correptus fuit †. Vaſis intra thoracis cavitatem diſrupti ſenſum habuit æger, indeque per ſemihoræ ſpatium, uti narrat Williſius, in regione iſta humoris velut ab alto in pectoris fundum cadentis ſtillicidium non tantum ab eo percipi ſed etiam ab adſtantibus audiri potuit. Verum quum humoris ſtillicidium et vas illud

* Lower de Corde, p. 118.

† V. Th. Wallis Pharm. Rationalis, p. 216.

illud ruptum minime oculis paterent, et non ſubito ſed ſenſim, fatente Williſio, morbus obrepſerit, haud omnino ægri ſenſibus fidendum videtur, mallemque rem impedito per pulmones ſanguinis curſui acceptam referre. Nam corpore nimio et violento motu aſſidue agitato, repetitis quaſi ſuccuſſionibus fient inſpirationes. Quoties autem non poſſunt rite expandi veſiculæ, difficilius progredientur liquida. In pulmonibus ſæpiſſime coacervata diſtendent vaſa, viamque ſibi ſenſim in thoracis cavitatem aperient. Conſimili modo in aſthmate ob difficilem per pulmones ſanguinis tranſitum oritur ſubindè thoracis Hydrops, imo aſcites etiam et anaſarca.

Sed

Sed nimia humorum tenuitas *, ſæpe ſæpius incuſatur, et apud auctores legere eſt, ex ſuperabundante ſola in ſanguine aquæ proportione Hydropem imminere. In rei argumentum citantur Haleſii experimenta, quibus nos doceri voluerunt "abundantem in humoribus noſtris aquam minime per arteriarum ſanguiferarum fines in venas tranſire debere, ſed in cava corporis derivari et Hydropem facere, illudque quamvis non majori vi aqua premitur quam erat vis cordis in ſtatu naturali †." Fallacia, uti mihi videtur,

* Humorum ſtatus a ſtatu ſolidi ſimplicis et ſolidi vivi ſemper pendet. Humores itaque minime tanquam cauſæ, in morbis cenſendi.

† V. Swieten Comment. vol. iv. p. 191.

tur, hæc experimenta; vis enim cordis minime ad amuſſim æſtimatur. Sed naturam potius quam experimenta reſpicienti cuidam facile patebit, quod ſi, aquæ in ſanguine proportione ad reliquas partes aucta, liquor vitalis vi cordis eadem ac in ſtatu naturali propelleretur, pars abundans aquoſa per ſpiracula cutis vel per renes foras ejiceretur: tunc ſolummodo metuendum eſt, ne in cava corporis deferatur, quum jam ab iis, quæ Hydropem quandoque inducunt, cauſis vis cordis multum fuerit imminuta. Quorſum igitur huc revocatur Schultzii experimentum? Aquam cani, donec fiebat Hydropicus, propinavit. Sed animalis ſanguinem prius detraxerat ad deliquium prope; dein vires proſtratas

et

et jacentes aquarum oppreſſit diluvio. Ita et illi Hydropici evadunt qui ſive labore ſive morbo fracti magnam aquarum molem temere ingurgitant. Hippocrates docet illos qui "ex longo viæ itinere in aquam pluviam et ſtatariam inciderint eamque avide copioſam biberint *," Hydrope fuiſſe correptos. Narratur a periti ſſimo medico Johanne Fothergill hiſtoria hominis qui aquam hordeatam, quo Febris profligaretur, copioſe haurire monitus potulenti iſtius libras duodecim quotidiè per menſis ſpatium incaute ſumpſerit, ideoque in anaſarcam pene incurabilem inciderit. Si, æſtuante febre, hoc ſolummodo ſumpſiſſet remedium,

* V. Hippocrat. Oper. edit. Chart. vol. vii. p. 658.

um, nullum veriſimiliter exinde ſenſiſſet incommodum. Etenim ſub initio febrium et ſub illorum incremento magnam aquarum copiam non tuto ſolum ſed maximo cum fructu Itali ingerunt; neque a diæta aquea, uti vocatur, Hydropem metuunt. At facile fieri poteſt, ut illud, ſæviente morbo, pro remedio ſit, quod declinante malo, et exhauſtis viribus, corpori maxime noceat. Itaque minime mirum eſt hunc hominem qui a febre ſenſim debilitatus per menſis ſpatium duodecim aquæ hordeatæ librarum potationem continuaverat, Hydrope fuiſſe correptum.

Verum enimvero, integris adhuc viribus abundans in ſanguine aqua in cava corporis non modo non deponetur, ſed etiam ſi in cavitatem

aliquam aqua immittatur, nulla jam obtinente ſolidorum laxitate aliiſve Hydropis cauſis, evanida cito locum deſeret, et ſanguini reddita de corpore per excretoria exibit. Hæc abunde teſtantur experimenta celeberrimi olim Gulielmi Muſgrave, qui per ſiphonem injecit uncias quatuor aquæ calidæ in dextram partem thoracis canis vivi unde difficultas reſpirationis ſequebatur et manifeſta debilitas *: tamen ſucceſſive minuebantur hæ moleſtiæ, et ſeptimanæ ſpatio æque ſanum videbatur animal ac antea fuerat: poſtea ſimili modo injecit ſexdecim uncias aquæ calidæ in ſiniſtrum thoracis cavum ejuſdem canis:

* Hæc difficultas reſpirationis et debilitas, a gravibus Hydropis cauſis non illatæ, viribus naturæ medicatricibus facile ſuperantur.

canis: reſpiratio erat difficilis; animal calebat admodum et cor validiſſime pulſabat. Intra ſeptimanæ ſpatium pariter convaluit canis. Poſtea in unum thoracis cavum aquæ calidæ uncias octodecim injecit, in alterum ſex tantum: eadem omnino ſymptomata ſequebantur, ſed citius evaneſcebant. Poſt quinque enim dies perfecte convaluit canis. Simul obſervavit copiam urinæ ſolito majorem excreviſſe hoc animal *.

Ad tria igitur capita jam recenſita, ſcilicet ad fibrarum laxitatem, ad vires magnis evacuationibus morbiſve acutis in longum protractis demiſſas, vel ad impeditum revolubilem ſanguinis circuitum,

* V. Swieten Comment. vol. iv. p. 129.

tum, Hydropes omnes referri poſſe cenſeo.

Causæ hujuſce mali remotæ variæ ſunt et multiplices. Quicquid ſolidas partes laxat vel humoribus ſeroſis in corpore coacervandis commodat operam, ad Hydropem diſponet. Favet illi vita deſes, otioſa; humidum etiam cœlum udæque tempeſtates. Huic malo magis obnoxii ſunt qui humili ſolo quam qui locis montanis degunt vitam. Illud etiam omne, quale quale ſit, quod ad labem viſceribus inurendam, vel ad obſtructiones illis ſenſim conciliandas conferat, Hydropi ſternit viam. Inde fit ut in hunc morbum proclives ſint qui duris viſcidiſque cibis utuntur; pauperes qui pane nigro veſcuntur, et infantes qui inſalubri aluntur

 victu,

victu. In lubrico verſantur qui perdito liquores ſpirituoſos, ingurgitandi mori indulgent. Hinc bibaciſſimi quique helluones, monente Sydenhamo, ſæpius cum hoc malo, frigido licet, quam cæteri conflictantur.

Hæc de Hydrope in genere. Supereſt, ut de SPECIEBUS illius pauca dicamus, ſcilicet de aſcita et anaſarca. De his enim hic præcipue ſermo erit.

ASCITES eſt nimia humoris aquoſi in cavo abdominis abundantia. Tribus autem modis aqua in cavo abdominis hærere poteſt. Vel viſcera undique alluit, et tunc apte ſatis a Sauvageſio HYDROPS ABDOMINALIS nuncupatur: vel occupat ſpatium, quod inter muſculos abdominales et peritonæum interjacet, quem ideo

Hydropem peritonæalem vocare licet: vel in ſacculis aut cavis glandularum humor ſibi receptacula format, et tunc Hydrops cysticus vulgo adpellatur. Voluerunt Meadius aliique haud parvi nominis medici, Hydropem ſæpe in duplicaturis peritonæi habere ſedem; Sed inter anatomicos jam, ni fallor, convenit ſimplicem eſſe hanc membranam. Humor in tunicam cellularem, quæ iſtius membranæ faciei anteriori adhæret, illapſus viros illos in errorem veriſimiliter induxit.

Hydrops abdominalis, ſeu ascites, cujus de curatione mox agetur, hiſce fere notis ſeſe oſtendit. Debilis æger atque languidus; anhelans exercitatione fit, motumque ægre ſuſtinet: venter intumeſcit. Impulſus

ſonum collectæ permotæque intus aquæ præbet. Ubi premitur, ſpiritus fit difficilis. Sitis adeſt perpetua fere, initio tamen haud vehemens; urina parca, craſſa, rubicunda. Pulſus parvus, frequens. Partes ſuperiores emaciantur. Extenuantur muſculi. Tandem oritur febricula, quæ, inveteraſcente morbo, augetur, et ſub finem fit immanis.

Facile ſatis hic morbus ab Hydrope peritonæali diſtinguitur. Nam hic ſenſim incipit et lente admodum incedit, et venter æquabiliter non tumet, uti in Hydrope abdominali fieri ſolet, ſed circumſcriptus præcipue in anteriori ventris parte tumor apparet, cujus figura in diverſo corporis ſitu vix mutatur. Verum in Hydrope abdominali niſi admodum diſtentum

fuerit

fuerit abdomen, mutatur tumoris locus prout in hoc illudve latus æger decumbit. Sic pariter diſtingui poterit ab ovarii tumore incipiente, qui circumſcriptus inferiorem lateralem abdominis regionem occupat, et plerumque quemdam dolorem habet comitem vel habuit prænuntium. Extenuatio partium ſuperiorum maxime in Hydrope abdominali notabilis: non æque in peritonæali obſervatur neque in cyſtico. In his non adeo importuna ſitis, neque multum urinæ mutantur. In illo perpauca exit. In his quamquam tumor in molem ſatis magnam increverit, non adeo opprimuntur pectus pulmoneſque. Sub illius ſtatu reſpiratio difficilis, anheloſa.

In anaſarca aqua in telam cellu-

larem ſubter cutem funditur. Aſcitæ ſeſe fere comitem adjungit anaſarca; ex iiſdem profluit cauſis, eandemque poſtulat medicinam. Itaque haud opus eſt, ut in illa multis immorer.

Cauſis jam expoſitis, ſequitur ut morbi exinde PRÆSAGIA depromamus. Certum igitur illos exitium manet, quorum morbus a jecoris, vel a lienis aliuſve viſceris ſcirrhis oritur, quique a pulmonum vitiis in Hydropem incidunt. Neque minus illis periculum, qui, ruptis vaſculis in cavum abdominis liquida ſua aſſidue depluentibus, aqua implentur. Illis certa mors, qui in vaſis habent polypos vel in abdomine tumores venas et vaſa comprimentes. Difficile curantur quorum Hydropes a glandulis meſenterii,

terii, ſive malo corporis habitu ſive alia quacunque cauſa infarctis et obſtructis, trahunt originem. Si glandularum morbum quoquo modo tollere valeamus, cedet facile Hydrops. Non adeo periculoſe ægrotant, qui nullo præcedente morbo fiunt Hydropici: ſi morbus præceſſerit, vires vero non multum demiſſæ ſint et reſpiratio libera, nulluſque ægrum urgeat dolor, ſpem maximam fovere licet. Ubi febris magnæ ſanguinis evacuationi ſuccedit, illamque Hydrops excipit, fere ſemper et parvo temporis ſpatio ægri morbo ſuccumbunt. Sæpiſſime ſanantur qui a febribus, nulla præcedente hæmorrhagia, in hunc morbum incidunt.

In morbi hujuſce CURATIONE duæ præcipue indicationes ab auctori-

bus notantur. Prima eſt aquam ſuperabundantem de corpore expellere; ſecunda, novum aquarum proventum præcavere. Sed priuſquam ad remedia veniamus, operæ erit pretium obiter monere, eam in corpore animali obtinere legem, qua, ſi medicamentorum ope magna aliqua evacuatio ex quavis parte provocetur, fit ut fluida, quæ aliis in partibus latent, reſorpta ad organa remediis ſollicitata deferantur et eliminentur. Hinc humores Hydropicorum alibi in cavis hærentes ad inteſtina remediis purgantibus, vel ad renes diureticis devecti, foras protrudentur. At non ſolum ad hoc malum debellandum evacuationes per varios corporis exitus excitandæ; ſed etiam, quo votorum compotes ſimus, aſſidue promovendæ

movendæ et ſuſtinendæ donec humor abundans penitus expellatur. Eam ob cauſam in catharticis omnibus, Hydropicorum ſanationi dicatis, Sydenhamus id diligenter obſervandum docet, " ut aquæ ea " maxima celeritate exhauriantur " quam ægri vires ferre queant, " utpote qui ſingulis diebus ex- " purgari debeant: niſi quod ſive " ob nimiam debilitatem corporis " ſive cathartici præcedentis ope- " rationem plus ſatis violentam " dies unus vel alter non nunquam " intercalari poſſit. Etenim ſi non " niſi poſt longa intervalla repe- " tatur purgatio, quantumlibet " copioſa catharſis præceſſerit, " aquis denuo affatim colligendis " anſam præbebimus." Sed illud plane huic methodo incommodum

ineſt,

ineſt, quod, aqua demum omnino exantlata, vires adeo ſimul convellantur, ut malum fere cito redeat. Itaque in remediis humores per urinæ vias leniter et aſſidue deducentibus ſpes noſtra Hydropem curandi fere omnis poſita eſt. At illa profecto incertæ admodum ſunt virtutis. Dudum monuit Friendius noſter, hanc medicinæ partem quæ ad urinas provocandas pertinet, eſſe omnium maxime mancam. Ad virtutes haſce diureticorum debiles et incertas certiores efficacioreſque reddendas, medicus quidam apud Gallos, cui nomen Bacher, haud ita pridem ſeſe accinxit et feliciſſime Hydropicorum curationi adfuit. Cum tandem a provincia, ubi medicinam exercuit, ad aulam

viri

viri hujus fama perveniſſet, Regis Chriſtianiſſimi medicus celebris Richard in mandatis accepit ut remedium methodumque medendi a Bachero uſitatam ad examen revocaret; et quo certior de illorum effectu fieret, noſocomiorum militarium quatuor medicis locis regni diſſitiſſimis degentibus, nullaque cum Bachero amicitia conjunctis, rem commiſit. Omnes hi medici remedium methodumque medendi repetitis experimentis comprobatam maximis cumulaverunt laudibus, regiſque medico ægrorum ab illis ſanatorum diaria retulerunt: quam ob cauſam remedium, Bachero celatum, magno pretio a Rege Chriſtianiſſimo fuit redemptum.

Permultæ

Permultæ ægrorum a Bachero ſanatorum hiſtoriæ in lucem editæ ſunt: illas tamen, (quamvis nunquam in quantum ſcire potui in dubium vocatæ) omnes tacebo. Melius erit de hac re aliorum teſtimoniis uti. Et, ne tædium lectoribus meis inferendi reus arguar, Doctorum Dehorne et Daignan diaria citare liceat; virorum et fama, et fide, et dignitate ſpectatiſſimorum. Qui plura de hiſce rebus ediſcere cupiunt, libros, ex quibus ipſe documenta iſta deprompſi, conſulant. Dominus Daignan * octodecim ægris in

* V. Obſervations faites par ordre de la Cour, ſur l'effet des pillules toniques pour la curation de l'Hydropiſie, par M. Daignan, conſeiller, medecin ordinaire du Roi, &c.

in tres claſſes, ratione gravitatis morbi habita, diſtributis Bacheri remedium exhibuit. Prima claſſis illos habet qui anaſarca generali febres intermittentes inſecuta laborabant. Secunda claſſis illos qui et anaſarca et ſimul quodam aſcitæ gradu a febribus diuturnioribus ortis afficiebantur. Duodecim hi ægri ſanati fuere: neque plane Hydropis ex iſtis cauſis profectæ difficilis curatio. At tertia claſſis illorum continet hiſtorias qui longis morborum variorum tædiis labefactati tandem et anaſarca et aſcita graviſſime correpti ſunt. Ex ſex ægris hiſce quatuor integre reſtituti fuere. Duo morti ſuccubuerunt. At unius eorum ſecto cadavere, utraque pectoris cavitas aqua atrorubri coloris plena inve-

niebatur. Pulmones male affecti. Concretio polypoſa in dextro cordis ventriculo. Et hepar et ſplen duri, et magnitudine molem naturalem ſuperantes. Meſenterii glandulæ infarctæ et obſtructæ. Alterius cadaveris et hepar et pancreas ſcirrhis obſeſſa. Splen admodum durus.

Hiſtoriæ ægrorum octo a domino Dehorne * narrantur, quorum ſex et aſcita et anaſarca, duo aſcita ſola laborabant. Horum quatuor convaluere. Tres mortui ſunt. Unus ex Hydrope liberatus et ad aquas medicatas miſſus poſt paucos tamen dies ad noſocomium revectus

* V. Obſervations faites par ordre de la Cour ſur l'effet des pillules toniques pour la curation de l'Hydropiſie, par M. Dehorne, premier medecin de l'hôpital militaire de Metz.

revectus et voce privatus morti ſuccubuit. Hiſce teſtimoniis majorem fidem faciunt hiſtoriæ plus quam viginti Hydropicorum a variis medicis et variis remediis ſanatorum: ſed, quod mirum videri poteſt et omnino inuſitatum eſt, illud omnibus commune fuit ut diæta humectante cum medicamentis et potationibus aquoſis ad ſitim reſtinguendam et ad vim medicamentorum promovendam copioſe et ad libitum uterentur.

Pilulæ (quarum præparatio ad finem, Appendicis loco, adjicitur) ex hellebori nigri extracti grano dimidio ſingulæ componuntur, decem ſimul ſumendæ et horæ intervallo eadem doſis ad tres vices repetenda. Pilulæ initio alvum laxant: inde magnam urinæ copiam proliciendo

aquas

aquas deducunt et morbum depellunt. Putat Bacherus ſe, helleborum præparandi methodo ſibi propria, vires illas noxias, ob quas medici, uti præ ſe fert, ex ejus uſu abhorruerunt, deleviſſe. At nonne ſpiritus, quo tinctura noſtra fit, omnes plantæ dotes extrahit et ſolvit? Illam tuto et cum fruge dari poſſe monuit Meadius; imo tanquam optimum menagogum vir ille ornatiſſimus hanc tincturam commendavit. Helleborum etiam tanquam egregium ad urinas ciendas remedium laudavit Friendius *; ſed quæ de helleboro ſuo antiqui dixerunt, illa ad hunc ſuum tranſtulit Bacherus, eumque depinxit utpote remedium ſua natura, priuſquam vires ejus

pæparatione

* V. Friend's hiſtory of Phyſic.

præparatione mitigatæ fuerint, maxime formidandum. Verum eadem illi, quæ nobis, planta in uſu eſt, ſcilicet helleborus niger, foliis anguſtioribus, flore roſeo, Tournefortii. Sed hujuſce plantæ deſcriptio minime cum illa, ab antiquis uſitata, convenit. Placuit ingenioſiſſimo hujuſce ætatis medico helleborum antiquorum haud alium fuiſſe, quam qui a Tournefortio deſcribitur ſub nomine "hellebori "nigri orientalis, ampliſſimo folio, "caule præalto, flore purpuraſ-"cente." Læte enim creſcit hæc ſpecies circa montem Olympum et in inſula Anticyræ ob helleborum ſuum olim adeo celebri. Hujuſce plantæ ſcrupulus unus, uti docet Tournefortius, convulſiones

excitat. Species altera a granis quindecim ad drachmam dimidiam ſumpta nonniſi alvum fortiter commovet. Pilulæ Bacheri, quarum ſingula doſis grana quinque continet, ad tres vices, horæ intervallo, repetitæ initio alvum laxant, deinde fere urinas ſolum proliciunt. Sed quo jure vim peculiarem (ne dicam ſpecificam) huic ſuo remedio tribuit Bacherus? Hydropici quorum hiſtoriæ a celeber. Richard narrantur, aliis plane medicamentis, *ſed eodem regimine* utentes, eventu pariter feliciſſimo curabantur.

Hæc, prius quam ex Anglia exirem, apud Gallos praxis obtinuit. Viennæ, celebris medicinæ ſcholæ, ipſe noſocomia frequen-

tans Hydropicorum numerum qui a noſocomio, quod Pazmannianum dicitur, ſanati dimittebantur, non potui non admirari. Egregius noſocomii iſtius medicus Henricus Collin varia medicamenta adhibuit, nunc tartarum vitriolatum, nunc colchicum autumnale ab illuſtriſſ. archiatro Stoerk adeo commendatum, nunc cremorem tartari, aliaque optima remedia *. At hæc ipſa diuretica quæ alibi medicorum ſpem toties fallere vidimus, ibi pene certum urinas ciendi et tumores Hydropicos diminuendi (quamvis non

* Proxime in publicum edetur, Diſſertatio a peritiſſimo medico Henrico Collin de virtutibus quorundam diureticorum, quorum nomina publici juris facere mihi per eum non licuit.

non ſemper morbum profligandi) effectum habuere. Sed quod notatu dignum, potus etiam aquoſi et diluentes ægris ad libitum cum remediis concedebantur.

In immenſam plane molem libellus creſceret, ſi hiſtorias Hydropicorum enumerare vellem quos, variis aquis medicatis ſanatos, auctores memoriæ tradiderunt. Satis ſuperque dictum eſt, ut in propatulo ſit quantum potus diluentes diureticorum vires augeant promoveantque, quantumque ideo Hydropi medendo conferant.

Hiſce animadverſis, diſquiramus paululum, num hæ exterorum praxes cum Hippocratis legibus conveniant. Duobus modis vel medicamentis, vel diæta

ſola

ſola huic malo occurrebat ſagaciſſimus ſenex. Sed quo rite illius in hac parte diſciplina intelligatur, neceſſe eſt ut ſua de rebus phyſicis principia breviter exponamus. "Propria et proxima noſtri corporis elementa, ait Galenus, eſſe quatuor humores affirmamus: omnium vero communia, humidum et frigidum, calidum et ſiccum: ut ducto a qualitatibus nomine ex Hippocratis ſententia, elementa nominemus. Et ex illorum mediocritate vel immoderatione ſanitatem morbumque conſtare et morborum remedia a contrariis duci *." Monet itaque

* V. Galeni in lib. Hipp. de Humoribus Comment. i. Edit. Chart. vol. viii. p. 513.

itaque Hippocrates ubi humidæ qualitates vel elementa abundant, per ſubſtantias, in quibus ſicca elementa vel qualitates dominantur, oppugnanda: ubi frigida elementa nimia ſunt, rebus quæ calidis virtutibus ſunt præditæ, curanda. "Nam non ſolum hu-
"mores noſtri, ſed rerum omnium
"natura, uti Hippocrati placuit,
"ex humido et ſicco, ex frigido
"et calido conſtat, ideoque res
"omnes, prout hæc vel illa ele-
"menta abundent, aut humectant,
"aut exſiccant, aut refrigerant,
"aut calefaciunt. Inter vina alia
"humida, alia ſicca, alia frigida,
"et alia calida. Vina nigra et au-
"ſtera ſicciora ſunt: alba et au-
"ſtera calefaciunt: tenuia dulcia
"humectant: vina acida refri-
"gerant."

" gerant *." Hinc verus axiomatis, *humidum per ſiccum curandum*, a veteribus adeo decantati ſenſus intelligi poteſt. Ne vero quiſquam exinde Hydropicis liquida denegandi temere jus ſibi arroget. Non enim fluida dicto iſto prohibentur, ſed ea ſola quæ humectant; ea vero fluida quæ exſiccant, hic apprime convenire Hippocrates docet. Itaque, *in diæta* vinum auſterum commendat, et diſerte monet " vinum illud ad " robur et ad ſiccitatem eſſe " commodum †." At vero non eadem

* V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. iv. p. 26.

† V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. v. p. 90. Edit. Chart. vol. vii. p. 636.

eadem illius diſciplina eſt quum res *medicamentis* agatur; tunc enim ſorbitiones et ptiſanas porrigit.

Rationes harum rerum in legibus, quas de remediis in genere exhibendis Hippocrates dedit, petendæ ſunt. Utile igitur erit illas breviter ob oculos ponere. Statuit primo "ſorbitiones omnibus "in morbis dandas, aut ptiſanam "aut milium aut farinam aut "alicam, hæc vel illa, prout "ſua cujuſque morbi poſtulet "natura. Potionibus autem uten-"dum: ſi quidem aut alvum "aut veſicam ſubducere velis, "vino dulci aut aqua mulſa: "ſin adſtringere, auſtero albo te-"nui aquoſo: ſin roborare, vino

“ auſtero nigro. Qui vinum ti-
“ mide bibunt iis potiones præ-
“ paratæ et in medicamentorum
“ tractatione deſcriptæ exhiben-
“ dæ*.” Præceptum Hippocratis,
“ corpora quum purgare quis ve-
“ lit, ea humida faciat oportet, ſive
“ vomitibus ſive alvi ſubductione
“ purgatio facienda ſit,” monente
Galeno, non de acutis ſolum ſed
etiam de morbis diuturnis intelli-
gendum eſt †. Itaque prius quam
medicamenta purgantia exhibuerit,
voluit Hippocrates ſemper corpus
vel cibis vel quiete vel calidis fo-
mentis vel alio quocunque modo
præhu-

* V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. v. p. 86.

† V. Galen. Comment. Edit. Chart. vol. viii. p. 515.

præhumectari. Quales autem cibi humectent, aperte declarat, dum monet " Cum laborantis alvum " cibis humectare velis, mazam et " obſonia exhibeto : marinorum " autem fruſtula cocta ex intrito; " oviculæ quam tenerrimæ carnes, " aut hædi, aut catuli, aut volucris " coctas ; et betam aut blitum aut " rumicem aut cucurbitam, ſi " anni tempus tulerit ; olera vero " apium aut anethum et vinum " mellitum vetus album aquoſum. " Quum autem corpus ſiccare ve- " lis, panem dato, et obſonia aſſa " et ſicca eaque omnia calidiora, " et carnium partes carnoſas, piſ- " ces ſaxatiles : olera rutam aut " thymum, aut origanum. Vinum " autem nigrum auſterum. Ob-

" ſonia

" ſonia vero ſale et cumino con-
" dito: reliquis condimentis quam
" minime utitor *." Eadem de corpore præparando et de remediis adminiſtrandis præcepta quæ ſimplici et concinno ſermone dedit Hippocrates, multis opinionum commentis implicita tradit Galenus: additque " Poſtquam purgatio aſ-
" ſumpta fuerit, confert Ptiſanam
" ſuperſorbere, ut ait Hippocra-
" tes." Varias rationes cur Hippocrates in hoc loco Ptiſanam juſſerit,

* In alio loco de victu exſiccante Hippocrates ita loquitur, " Qui ſicco victu vivunt, his cum
" cibo potum ne exhibeto, ſed multo poſt cibum
" tempore interpoſito." Hanc vero cautelam, quum de Hydrope tractat, repetitam non video, V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. vii. p. 635.

juſſerit, ſubjungit. Eas vero hic recenſere operæ pretium non judico. Noſtro ſufficit propoſito, quod ſorbitiones omnibus in morbis Hippocrates commendaverit, quod potiones, ſi aut alvum aut veſicam ſubducere velis, juſſerit; quod, priuſquam purgantia dederit, corpus humectari voluerit; quod, dato medicamento, Ptiſanas ſuperſorbendas porrexerit. At illud porro nobis jam incumbit oneris atque res poſtulat ut oſtendamus, quomodo hæc in genere monita ad ſpecialem Hydropis curationem applicaverit, et in uſum reduxerit.

A pituita magnum Hydropum numerum deducit Hippocrates, et plane apud Lommium, Meadium, alioſque maximi nominis medicos,

leucophlegmatias (qui nonniſi ve-tuſtior pituita eſt) et Hydrops per-inde ſonant. Ea tamen Hippocratis fuit diſciplina ut leucophlegmatiam potius tanquam ſtatum corporis in Hydropem vergentem quam ipſum Hydropem cenſeat. Sed quum Hip-pocrates ipſe iiſdem medicamentis in leucophlegmatia ac in Hydrope debellando utatur, theoretica illa, quam inter hos duos morbos poſuit, diſtinctio haud magni facienda eſt; neque obſtat quo minus, quæ in illa profliganda ubique commendave-rit, in hoc etiam depellendo cre-damus utilia. Proferemus itaque Hippocratem de ſpecie illa Hydro-pis, leucophlegmatia, differentem. " At ſi alvus ſponte turbata non " fuerit, cucoro dato aut hip-" pophae, grano cnidio vel mag-

" neſio lapide, purgare oportet, " et poſt purgationem, lenticulæ " heminam * unam ſorbendam vel " duas dato (in lenticula autem " allium concoquatur.) Betæ etiam " pinguis non conditæ tryblium, " polenta ſuper aſperſa. Vinum " autem bibat nigrum auſterum et " valens. Poſtero vero die mane " ſtadia viginti obambulet. At re- " verſus panem exaſſatum parvum " comedat, et obſonium allium " coctum habeat; vinique ejuſdem " pauculum meracius bibat; de- " inde ſtadia triginta ambulet; " quumque tempeſtivum fuerit, " quantum prandere conſueverat, " cœnet.

* Hemina eſt dimidia pars ſextarii. Sextarius eſt ſexta pars congii.

" cœnet.—Judicatur triginta die-
" bus lethalis ſit necne. Tranſ-
" actis autem triginta diebus hæc
" quidem faciat. Primis autem
" diebus ſorbitionibus utatur len-
" ticula cocta ab aceto acidiore, et
" ptiſana acida. Bibat vero aquam
" mulſam tepidam, modica po-
" lenta inſperſa, QUO SANE TUR-
" GEAT CORPUS * ad medicamento-
" rum

* Ινα γουν ωργισμενον το σωμα ῃ. Hæc verba exponit Charterius, " quo ſane turgeat cor-" pus," et Fœſius " quo ſane corpus emollitum " ſit." Sed et hic et ille forſan minus apte. Οργιζω idem ſignificat ac οργαζω incito, promptum reddo, ετοιμον ποιω. Heſychius ωργατο exponit εν ετοιμω ην, et οργασαι πηλον, ετοιμον παρεχειν, ſive ετοιμασαι. Sic apud Ariſtot. Probl. Sect. 2. ubi de ſudatoriis ſive de laconicis agit: το δε ολιγον μαλλον την σαρκα ανιεν, αυτην τε αραιοῖ και τα εντος καθαπερ οργαζει προς την διακρισιν και εξαγωγην. Οργισασθαι apud Hippocratem Erotianus exponit, ορμην

" rum potionem*." Primo, ſi alvus non ſponte dejecta fuerit, eam medicamento Hippocrates ſubducit: poſt purgationem, lenticulam, in qua allium concoctum eſt, porrigit, dein corpus vino auſtero, quod ad robur et ad ſiccitatem eſt commodum, reficit. Tunc exercitia monet, et inter illa nonniſi panem parvum, et allium coctum, et vini ejuſdem pauculum meracius concedit. Ægrum inſuper jubet impranſum degere et triginta ſtadia ambulare,

ορμην εχειν προς τι, ſicut *η γη* dicitur *οργαν προς την εκβολην τȣ καρπου*, quibus addit *ὄργιζασθαι* eum " dixiſſe, *το εις παρασιν αγαγειν τα υγρα και προς* " *εκκρισιν ετοιμαζειν*." Hic textus itaque mihi melius verti poſſe videtur, *quo ſane corpus ſit præparatum ad medicamenti potionem.*

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. vii. p. 654.

ambulare, quo omnis omnino humoris morboſi moles exercitationibus exantlata foret prius quam aliis a novo cibo ſuccis corpus impleatur. Simili modo in quarto renum morbo qui, uti Hippocrati placuit, a bile et pituita generatur, quo exhauriantur penitus humores morboſi, diminuit cibum eadem ratione qua auget exercitia: corpus inde inanitum reficit, ſenſim augendo cibum et diminuendo deambulationes *. Valida illa exercitia in Hydrope hiſce uſibus optime inſerviunt, ut corpus roborent, ut humores aquoſos per cutis ſpiracula diſpergant, ut ſuperflua per varios

* V. Hippocrat. Oper. Edit. Chart. vol. vii. p. 651.

varios corporis exitus amandentur. Docet Galenus, " Quemadmodum " exercitia ſiccare nata ſunt: ita " etiam quies (quid ſit otium et " ab exercitiis vacatio) humidi- " tates ſervare*." Hinc quies ante medicamenta purgantia ſæpe ab Hippocrate commendatur, quippe quæ ad corpus humectandum conferat. Sed morbo exercitiis nondum devicto, neque triginta diebus judicato, medicamentis rem gerere Hippocrates molitur. Quam ob rem monet, " Tranſactis autem " decem diebus hæc quidem faciat. " Primis autem diebus, ſorbiti- " onibus utatur et ptiſana." Porro

BOSTON JAN 18 1904 LIBRARY

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. x. p. 471.

ro aquam mulſam tepidam exhibet eo diſerte conſilio, *quo ſane corpus ad medicamenti potionem præparetur.*

Hippocrates in ſequenti capite Hydropem a pituita tenui ortum tractat, monetque "Huic ventrem "ſiccare confert," et diætam qua illud fieri voluit, et de qua mox ſermo erit, præſcribit, ſimulque cum cibis vinum nigrum craſſum commendat. Dein ſubjungit, "Ac "ſi quidem ab his reſtituatur, ſa-"tis eſt: ſin minus, ei cneorum "aut hippophaes ſuccum aut gra-"num cnidium propinato; et poſt "purgationes duas lenticulæ he-"minas ſuperſorbeat: et panem "parvum comedat. Vinum autem "bibat nigrum, acerbum, pau-"cum. Medicamentum autem

" bis in die quoad * mollis ſit ven-
" ter, bibat. Quod ſi in ſcroto aut
" femoribus, ac tibiis tumor con-
" ſtiterit, peracuto ſcalpello, mul-
" tis et crebris vulnuſculis ſcari-
" ficato. Hæc ſi feceris, cito ſa-
" num facies." Hic quærat quiſquam cur dum in medio capitis vinum in cibis, quantitate non reſtricta, Hippocrates commendaverit, et ſorbitiones ſub fine ad quantitatem

* Πινέτω δε φαρμακον δις της ημερης, εως αν λαπαρος γινηται, " medicamentum autem bis in die, " donec mollis fit venter, bibat." Mallem hunc textum vertere, " Bibat autem medica- " mentum bis in die donec vacuus fit." Proprie enim λαπαρος ſignificat inanis, vacuus. Dicitur aliquando ſpeciatim de ventris inferioris vacuitate. Λαπαρη et λαπαρον dicitur pars ea corporis quæ poſita eſt inter coſtas nothas et oſſa quæ ad ilia pertinent. Ratio nominis eſt quod inanis ſit et deſideat.

titatem duarum heminarum ægris porrexerit, panem nonniſi parvum et vinum paucum nunc concedat? Quum Hydropem a pituita tenui ortum diæta ſicca profligare molitur, panem et vinum quantitate non reſtricta commendat. Nam utraque, quum ſint ſicca et calida, recte humidæ et frigidæ pituitæ naturæ opponuntur. Si ab his (illis ſcilicet, quæ ad ſiccam diætam pertinent) inquit Hippocrates, reſtituatur, ſatis eſt: ſin minus, purgantia danda et ſorbitiones quæ humectant, exhibendæ, quo alvus humida reddatur et facilius medicamentis obſequatur. Vinum auſterum quantitate non reſtricta cum cibis poſt purgationes quandoque porrigit. Sed quum cathartica fortiora dantur, et præſertim quum ſolito ſæpius ingeruntur, tum ante eorundem exhibitionem tum durante illorum opera-

 tione,

tione, et panem et vinum nonniſi parva copia ſumenda docet. Neque hæc in Hydrope ſolum, ſed eadem quum res purgantibus agenda eſt, in aliis morbis præcepit. Ita dum in lienis morbo veratrum et granum cnidium porrigit, panem et vinum nonniſi parva quantitate indulget *. Medicamenta ex grano cnidio et hippophaes ſucco Hydropicis, de quibus hic ſermo eſt, bis in die porrigit. Et profecto, ſi multum panem multumque vinum cum ſorbitionibus quæ humectant, et cum purgantibus illis, quæ humectantia poſtulant, dediſſet, omnino contraria ſimul ingeſſiſſet, et inter ſe pugnantia. Panis et vinum jam antea inter ſiccantia recenſita ſunt. "Quum autem corpus ſiccare velis, panem "dato, et obſonia aſſa et ſicca, eaque "omnia

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. vii. p. 662.

" omnia calidiora," et alibi docet: " Ideo repentinam repletionem pa- " nis calidus inferre dicitur, tum " quod exſiccet, tam quia tarde " deſcendat*." Et porro " panes " calidi quidem ſiccant, frigidi " vero minus, gracilitatem tamen " quandam inferunt †." Vinum pariter ſiccat et ſiſtit alvum. Hæ ſunt illæ opiniones quæ Hippocratem in animum induxiſſe videntur, ut panem et vinum, dum purgantia bis in die bibuntur, niſi parva quantitate, prohibeat. Qui ex hoc textu, uti fecerunt Ill. Baro van Swieten aliique, liquida et vina, nunquam niſi parca copia, Hydropicis

* V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. iv. p. 59.

† V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. iv. p. 23.

Hydropicis Hippocratem conceſſiſſe aſſeruerunt, næ illi, uti magis adhuc poſtea patebit, in diſciplina divini ſenis parum ſe intelligentes arguunt. Pari jure quiſquam diceret panem etiam Hydropicis nocivum eſſe et nunquam, docente Hippocrate, niſi parva quantitate ſumendum; nam panem æque ac vinum quum purgantia bis in die dantur, prohibet. Utraque vero, quum diæta ſicca res geritur, nullaque medicamenta exhibentur, maximè laudat; quippe quæ ad robur et ad ſiccitatem corpori conciliandam conferant.

Proximo loco de Hydrope pulmonis vel pectoris Hippocrates tractat, quem paracenteſi curat. Dein de Hydrope ex hepate verba faciens, monet " Hydrops ab he-

" pate

" pate oritur quum ad hepar pitui-
" ita acceſſerit eamque hepar ex-
" ceperit et humectum redditum
" fuerit. Quamprimum igitur ar-
" dorem huic præbet et flatum
" excitat. Deinde vero tempore
" aqua impletur. Poſteaque in
" corpus morbus incidit. In tibiis
" et pedibus tumor eſt. Hepar
" durum ac tumet. Huic quum
" ita ſe habuerit, per morbi ex-
" ordia ſi Hepar doluerit, origa-
" num tritum et laſeris ſuccum;
" Ervi quantitate in vini albi he-
" mina dimidia macerata potui ex-
" hibeto; et lactis caprini poculum
" quatuor heminarum, tertia aquæ
" mulſæ admixta parte. Primis
" autem decem diebus cibis abſti-
" neat. Hi namque morbum
" lethalis ſit necne, dijudicant.

" Ptiſanæ

"Ptiſanæ cremorem, melle affuſo, "coctum ſorbeat. Vinum autem "album mendæum aut aliud ſua- "viſſimum bibat. Quum vero "decem dies præterierint, cibos "puros aſſumat et pro obſonio "Galli Carnes aſſas calidas habeat; "ſed habeat etiam catulinas coc- "tas: piſce vero Galæo et torpe- "dine aſſatis utatur. Vinum "autem idem bibat *." Primis decem diebus, dum hepar adhuc laborat, ægrum cibis abſtinere vult; ſed porrigit origanum tritum cum laſeris ſucco et lac caprinum quantitate quatuor heminarum cum tertia aquæ mulſæ admixta parte, quo alvus laxetur. Cremorem ptiſanæ cum melle et vinum aquoſum ſuave

ægro

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. vii. p. 656.

ægro propter vitium in hepate convenire docet. Nam humectant et detergunt et urinas etiam movent. Quum vero decem dies præterierint, quaſi adhuc de ardore in hepate timor ſupereſſet, temperat galli carnes cum carne catulina, idemque vinum exhibet. Carnes enim juniorum animalium et vinum aquoſum humectant, et inflammationi occurrunt. Hucuſque de anaſarca crurum pedumque ex hepate agit; ſed in ſequenti capite docet, "Si aſcites ab hepate oriatur et aqua in ventrem erumpat, iiſdem medicamentis et *potibus* et cibis et exercitationibus quibus priores curato. Vinum autem auſterum nigrum bibat *." Ex his clare patet Hippocratem

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol, vii. p. 657.

Hippocratem liquida etiam aſcita laborantibus adeo non negare ut iis eaſdem cum medicamentis potiones, ac prioribus, commendet: ſed loco vini aquoſi cum cibis vinum auſterum dat, quippe quod (uti alibi docet) roboret et exſiccet. De paracenteſi deinde loquitur, monetque, "Quod ſi ab hepate dece-
" dere videatur, [ſcil. aqua] ubi
" apparuerit, ferramento inurito et
" aquam paulatim educito, velut-
" que reliquos priores curato *."
Hippocratis opinio fuit, Hydropem ab hepate oriri quum pituita ad hepar acceſſerit, eamque hepar exceperit, et humectum redditum fuerit. Monet autem aquam, ſimul ac ab hepate decedere videatur et in ventrem defluere, educi oportere.

Docuit

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. vii. p. 657.

Docuit etiam egregius medicus Johannes Fothergill, paracenteſim inſtituendam, dum adhuc recens malum eſt, eamque minime donec morbus inveteraverit, aut per moras invaluerit, eſſe differendam. Sed illud (uti quidam voluerunt) huic methodo incommodi ineſt, nempe quod jure metuendum ſit, ne, ſi more uſitato, venter pertundatur, priuſquam aquis ſummopere diſtentus fuerit, inteſtina lædantur. Sed huic periculo, ventrem caute lanceola vel ſcalpello incidendo, facile occurritur. Eum inurendum et aquam paulatim educendam voluit Hippocrates. Imo certam mortem e contrario prædixit. "Qui "empyi, inquit, aut Hydropici "uruntur aut ſecantur, pure aut "aqua confertim effluente, omni-

"no

"no intereunt *." Et Galenus in commentario ad hunc textum monet: "Ab eraſiſtrato etiam "ſcriptum eſt de Hydropicis tum "ſubtilius tum copioſius: atque "is experientia compertum et "comprobatum habere ſe dicit, "univerſim factam evacuationem "febres et mortem adferre." Paracenteſim multum Celſus etiam laudat: quamvis enim, ipſo fatente, non ſanat emiſſus humor, tamen medicinæ locum facit, quam intus incluſus impedit. Varias et probatiſſimas operationem faciendi methodos recenſet; et, cur uſtio ſectioni prælata fuerit, docet. "Quidam autem, ait, ſub umbilico "fere quatuor interpoſitis digitis a "ſiniſtra

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. ix. p. 263.

" ſiniſtra parte : quidam ipſo um-
" bilico perforato facere conſue-
" runt. Quidam cute primum adu-
" ſta, deinde interiore abdomine
" inciſo, quia quod per ignem di-
" viſum eſt, minus celeriter coit."
Mucrone autem latitudinis tertiæ digiti partis vulnus facit, et monet,
" Eo tum plumbea aut ænea fiſtula
" injicienda eſt et per hanc effun-
" dendus humor eſt. Atque ubi
" major pars ejus evocata eſt, clau-
" denda, demiſſo linteolo, fiſtula
" eſt, et in vulnere, ſi uſtum non
" eſt, relinquenda. Deinde per in-
" ſequentes dies circa ſingulas he-
" minas emittendum donec nul-
" lum aquæ veſtigium appareat*."
An ideo infelix plerumque hodier-
nis

* V. Celſi lib. vii. cap. xv.

nis temporibus paracenteſis evaſit, quia ſero et modo parum apto peracta eſt *? Actum enim pene et conclamatum de ægris, priuſquam aquæ paracenteſi hodie educuntur; præterea non paulatim ſed ſimul et ſemel emittuntur, unde forſan quodammodo evenit, ut morbus fere cito ſit recidivus. Vaſa enim aquarum preſſione ſubito privata impulſis a corde humoribus facile cedent et exinde aquis

denuo

* La ponction, quoique neceſſaire dans certains cas, eſt cependant d'une reſſource auſſi foible que les hydragogues; et l'on ſait trop que cette operation qu'on ne doit pratiquer que quand elle eſt veritablement indiſpenſable, puiſque par elle meme elle ne ſauroit remedier aux cauſes, eſt preſque toujours ſuivie d'un epanchement plus abondant et ſucceſſivement moins curable. V. Obſervat. de Medécine, fait et redigé par M. Richard, vol. ii. p. 361.

denuo affatim colligendis anſa præbebitur. Species illa faſciæ * a celeberrimo profeſſore Edinburgenſi Alexandro Monro inventa et deſcripta, quæ, antequam operatio inſtituatur, circumducitur abdomini tumido et per fibulas ſucceſſive prout aqua effluit, conſtringitur ut ſemper maneat æquabilis preſſio, in lethali ſyncope prævenienda quæ a ſanguine ſubito in vaſa antea ab aquis compreſſa irruente et cerebrum deſerente metuenda eſt; votis optime reſpondent. Sed an externa ulla abdominis compreſſio preſſionem ab aquis interna vaſa undique

* V. Medical Eſſays of Edinburgh, ubi faſciæ iſtæ tabuſis æneis exprimuntur. Quamvis optime uſui deſtinato hæ faſciæ inſerviant, mirum profecto mihi viſum eſt tam raro in hac urbe uſurpari.

que ſuſtinentibus factam compenſare queat, jure dubitetur? Faſciæ illæ veriſimiliter magis utiles forent, ſi, aliqua humoris parte adhuc relicta et ſenſim poſtea educenda, adhiberentur. Nam horum adminiculorum junctis viribus conſpirantium ope, vaſa ſenſim ſeſe contrahere et fortius tenuium humorum tranſmiſſioni ſeſe poſſent opponere. At, aiunt, ſi antiquorum more paracenteſis fiat, ſi partitis vicibus aquæ educantur, debet canula in abdomine manere, unde ſæpe inflammatio in omni ambitu naſcitur, dum contracta et corrugata abdominis integumenta ad duram cannulam premuntur et affricantur, reſpirationis motu *.

Si

* V. Swieten. Comment. vol. iv. p. 291.

Si auferatur cannula, exiguum illud vulnus brevi concreſcet vel ſaltem ſic contrahetur, ut non poſſit abſque vi adhibita denuo introduci, unde frequenter moleſta mala ſequuntur. Si hæc ita ſint, ſi cannula in vulnere ſine magno incommodo relinqui nequeat, cur non, uti dudum monuit Cælius Aurelianus, alio in loco diviſura facienda; et, ſi rurſum oporteat, tertio.

Sed illud metuendum auctores voluerunt, ne per liberum aëris acceſſum putredo acceleretur. Quamvis enim nondum computruerint aquæ in cavo abdominis, utpote ab omni commercio cum aëre externo ſecluſæ, tamen ſæpe adeo putredini proximæ ſunt, ut accedente aëre cito corrumpantur. Sed ſi debitis cautelis operatio fiat, ſi, ſub aqua-

rum effluxu cannulæ foramen claudatur, aër nequit intrare neque ullum exinde malum ægro imminet. In pectoris Hydrope Lowerus et Williſius cannam argenteam in lateris foramine reliquerunt et partitis vicibus humorem eduxerunt*. Si illud tuto in Hydrothorace fiat, idem tuto in aſcite ſuſcipiendum duxi: optimorum itaque medicorum exemplis fretus, fœminæ, quæ paracenteſim in noſocomio quodam antea methodo conſueta ſubierat et quorum res tantum non deſperatæ fuere, ventrem iterum ſumme diſtentum pertundendum et humorem, relicta in vulnere, ſub cautelis ſupradictis, cannula per tres dies inſe-

quentes.

* V. Th. Willis Pharmac. Ration. p. 216.

quentes partitis vicibus emittendum monui. Quædam profecto inflammatio in vulneris ambitu oriri viſa eſt: at cito evaneſcebat et vulnus optime coibat. Diſpulſo tam pedum crurumque quam ventris tumore poſt duos menſes mulier e noſocomio exivit. An morbi reditus hac methodo præcaveatur, eventus nondum docet. Sed ea certiſſime ex hoc experimento jure concludi poſſunt; nempe primo quod inflammatio, ſi ſuboriatur, non ſit metuenda; ſecundo quod nullum, ſi debitis cautelis cannulæ foramen claudatur, ab aëris acceſſu periculum immineat.

In capite viceſimo-ſeptimo de Lienis inflammatione et huic ſuccedente Hydrope Hippocrates verba facit. Primo inflammationi occur-

rit, dein addit "Quod ſi procreetur "Hydrops, per eadem et iiſdem "quibus etiam priores, curato."

Tranſeamus jam ad ea quæ de Hydrope univerſali Hippocrates notavit, "Hic Hyderus ab his oritur. "Quum quis ex longo viæ itinere "in aquam pluviam inciderit, "eamque avide copioſam biberit. "Is autem hoc modo curatur. "Huic quum ſic habuerit, cneori "aut hippophaes ſuccum aut gra-"num cnidium exhibeto. Hæc "vero medicamenta ſic exhibere "oportet. Cneorum ſexto die, "hippophaes vero ſuccum octavo "et granum cnidium decimo. Ea-"que dare oportet quoad expurge-"tur et mollis fiat. Intermediis "vero diebus eadem, quæ prior, "in cibo ſumat. Potiſſimum vero

" ejus aquæ ex qua morbus cor-
" ripuit, quam plurimum propi-
" nato, quo ejus ventrem turbet
" et multum dejiciat. Sic enim
" maxime ſanum facies. Quod ſi
" tibi videatur, crebro etiam clyſ-
" tere opus eſſe, ex cneoro trito ad
" dimidiam heminam, mellis ter-
" tia heminæ parte admixta et
" betæ ſucco ad quartam heminæ
" partem diluto, deinde ſic clyſtere
" ſubluito, et lactis aſinini poſtero
" die affuſo melle octo heminas
" exhibeto aut injecto ſale propi-
" nato. Poſt purgationem iiſdem,
" quibus priores, utatur eodem-
" que modo deambulationibus.
" Extenuatus autem iiſdem ad cu-
" rationem uti debet. Prius au-
" tem ejus corpus calidis fomentis
" præhumectare oportet, quo ma-

 " gis

" gis medicamentis obſequatur *." Hoc ultimum de Hydrope univerſali caput tanquam remediorum quibus in hoc malo curando Hippocrates ubique uſus fuerit, compendium cenſeatur. Purgantia exhibet et clyſteres cum grano cnidio et betæ ſucco. Lac cum melle aut ſale ad quantitatem octo heminarum propinat, et poſt purgationem iiſdem, quibus priores, uti jubet eodemque modo deambulationibus. Imo magna aquarum mole, excretoria contracta et collapſa reſerare molitur. Dum hiſtorias Hydropicorum aquis medicatis curatorum, et a celeberrimo nuper medico Italo Cocchi narratas refert

* V. Hipp. Oper. vol. vii. p. 658.

refert van Swieten, hunc ultimum Hippocratis de aqua porrigenda textum citat, et ingenue ſed cum admiratione quadam fateri videtur: "Quamvis enim hic aquarum me-"dicatarum nulla fiat mentio, "tamen apparet quod aquam col-"lectam in corpore per aquam co-"pioſe potatam expellere de cor-"pore conatus fuerit" Hippocrates *. Monet porro Hippocrates morbo extenuatum iiſdem ad curationem uti debere: ſed priuſquam medicamenta capienda, ægri corpus fomentis præhumectandum voluit eo conſilio "quo magis "medicamentis obſequatur." — Sciunt omnes qui in hoc morbo medendo

* V. Swieten. Comment. vol. iv. p. 222.

medendo verſantur, in provectiori illius ſtatu cutis poros maxime bibulos fieri. Fomenta itaque ad corpus undique æqualiter humectandum efficaciſſima erunt. Utile porro hæc verba documentum ſuppeditant, ut caveamus, ne ullo in caſu, (ſi Hydropicum juvat humectare) corpus aridum et exſuccum ſine præparatione acribus laceſſamus remediis.

Sparſim alibi hic et illic in ſcriptis ſuis Hippocrates de variis Hydropis ſpeciebus differit. Ita in libro de victus ratione in morbis acutis, legere eſt "Hydro-"pum cum duæ ſint naturæ hic "quidem qui Hypoſarcidios (velut "ſub carne) dicitur, ubi homi-"nem aggreditur, evitari non po-"teſt. Alter vero cum flatibus

"multam

" multam felicitatem ad curatio-
" nem requirit præcipueque mul-
" tos labores, fotum et temperan-
" tiam. Sicca edat et acria nempe
" cum hac ratione plurimam uri-
" nam reddat et maxime viribus
" valeat. Quod ſi difficultate ſpi-
" randi teneatur, anni tempus
" æſtivum fuerit, ætas vigeat, et
" virium robur adſit, ſanguinem
" ex brachio detrahere convenit:
" deinde panes calidos vino nigro
" et oleo intinctos edat, quam
" parciſſime bibens, quampluri-
" mum laboret, ſuillaque ex aceto
" cocta veſcatur, ut aſperis obam-
" bulationibus reluctari poſſit *."

In legéndis Hippocratis operibus maxime intereſt ut ea quæ aut certe

* V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. iv. p. 75.

certe genuina ſunt aut probabili ratiocinio ad Hippocratem referuntur, ab illis qui falſo illi attribuuntur, caute diſtinguamus. Hoc ſi negligas, efficies, uti monuit Hallerus*, ut Hippocrates tuus ſibi ſæpe manifeſtiſſime obloquatur. Illud itaque de hoc libro obſervandum eſt, quod quæ in illo continentur, poſt eum, qui de balneis eſt, ſermonem plerique medicorum Hippocratis non eſſe ſuſpicati ſunt. Athenæus dimidium hujus libri nothum et illegitimum eſſe ſcribit. Auguſtinus Gadaldinus qui hujus libri codices manuſcriptos Græcos tres viderat, confuſo et corrupto textu ſcatere docet. Galenus multa paſſim in hoc libro habet ſuſpecta, et hic

* V. Halleri Bibliotheca Medicinæ Practicæ, vol. i. p. 100.

hic acriter ſuo more in aliorum errores ſeu ignorantiam inſectatur, dum aſſerit, "Multa ſane, ut dixi, "in hoc libro probe dicta ſunt, ob "quæ et iis quæ dicta ſunt non "recte, nonnulli fidem adhibue- "runt, magiſque qui ſibi conſcii "fuerunt, ut critica ſcriptorum "ſcientia non præditi *." Hunc ipſum quem citavimus textum tanquam abſurda et incongrua continentem Galenus profert. Varia plane, ad varios morbos ſpectantia, hic unum in locum nullo ordine aut nexu mihi congeſta fuiſſe videntur. Primo Hydropum duas eſſe naturas docetur: quorum una, ſcilicet anaſarca, omnium forſan maxime

* V. Galen. Comment. in Hipp. Edit. Chart. tom. xi. p. 178.

maxime curabilis, adeo lethalis eſt (ſi huic textui credamus) ut evitari non poſſit. Et plane, quaſi res omnino fuiſſet deſperata, de illius cura Hippocrates ne verbum quidem dicit : ſed alterius ſpeciei, quam ex flatu conſtare ait, curationem ſcribit. Venæſectio, ſi anni tempus æſtivum fuerit et virium robur adſit &c. ad reſpirationis difficultatem tollendam laudatur. An ſicca et acria, an panes calidi in vino et oleo intincti (qui exſiccant et calefaciunt) an valida exercitia et parcus potus ægro conveniunt, cui propter reſpirationis difficultatem ſanguinis miſſio apta fuerat ? Acria quæ Hydropicis Hippocrates fere porrigit, ſunt allium et id genus alia. At quænam ſunt allii ſecundum Hippocra-

tem proprietates. " Allium fla-
" tum parit et caliditatem circa
" thoracem facit, capitis gravita-
" tem et anxietatem parit, et ſi
" quis alius dolor fieri conſueve-
" rit, eum graviorem reddit *."
Quamvis allium Hydropicis fere
convenit, quippe quod excre-
tiones promoveat, anne credibile
eſt Hippocratem quum flatus
et difficultas reſpirationis jam
adſint, illud commendaſſe quod
ad hæc ipſa incommoda vel in-
ferenda vel augenda aptum ſit.
Quum pituita ad hepar acceſſerit,
et cum effuſione Hydropica ar-
dorem excitaverit et flatum, non
ſicca et acria Hippocrates com-
mendat

* V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. iv. p. 74.

mendat ſed humectantia ſed lac cum aqua mulſa et vinum aquoſum ſuave, et primis decem diebus cibis abſtinere jubet. Pulmonum inflammationi vel reſpirationis difficultati cum pulſu duro recte venæſectione etiam in Hydrope occurritur. Convenit etiam forſan in hoc rerum ſtatu liquida caute et parce porrigere, ne impedito per pulmones ſanguinis tranſitu humor in thoracem et in alia corporis cava ſeſe inſinuet, quod veriſimiliter eveniret ſi obtinente reſpirationis difficultate, exercitiis hic monitis cum multo potu æger uteretur. Sed minime convenit de hoc textu ratiocinari qui in omnibus ſuis partibus corruptus et confuſus eſſe videtur. Magis Hippocratem redolent quæ alibi in hoc

libro leguntur, ubi medicamenta pro aqua inter cutem laborantibus parat, monet; " Squamæ æris ſpe-" cilla tria latitudine cum farina ſe-" tania agglutinentur, hæc leviter " trita in catapotia convolvantur, " denturque; deorſum aquam pur-" gant, etc." et paulo poſt Meco-" nium peplum terito, aqua affuſa " percolato, et farina ſubactum in " placentam coque, mel coctum " affundens, Hydropicis edendum " exhibe, ac ſuperbibendum vinum " dulce aquoſum vel dilutam mul-" ſam porrige*." At vero, niſi illa quæ hoc loco dicta ſunt cum illis congruerent quæ in libro de internis affectionibus leguntur (cujus auctoritatem nemo in dubium vocavit) hiſce fidem adhibere nollem.

Cur

* V. Libr. de victus ratione in morbis acutis.

Cur mulſam in hoc morbo Hippocrates commendaverit, exinde patet quod docuerit, "Ciet autem urinas "abunde mulſa, niſi ex viſceribus "aliquod prohibuerit *." Patet itaque ex præmiſſis, Hippocratem et ſorbitiones et ptiſanas cum medicamentis in Hydrope exhibuiſſe et aquam mulſam ea dediſſe mente, † *quo ſane corpus ad medicamenti potionem præparetur*—Lac quantitate quatuor et octo heminarum et aquam ipſam magna copia eundem ingeſſiſſe—et porro, ubi res poſtulavit, hominis Hydrope univerſali extenuati corpus fomentis præhumectari eo juſſiſſe conſilio, ‡ *quo facilius cor-*

pus

* V. Libr. de victus ratione in morbis acutis.

† Ἵνα γοῦν ὠργισμένον το σωμα ἦ προς την φαρμακοποσίην.

‡ Ὅκως ἂν μᾶλλον των φαρμακων ὑπακούη.

pus medicamentis obſequatur. Dum igitur optimus apud Vindobonenſes medicus Henr. Collin cum medicamentis potus diluentes ægris ſuis porrigit; dum Bacherus illorum corpora qui pillulas hellebori capiunt, juſculis potibuſque varii generis copioſe ingeſtis humectat, minime ab Hippocratis legibus abluſiſſe videntur. Quam longiſſime ab illius methodis aberrant qui potum ſemper, uti ſolemne fuit, quam parciſſimum ſuadent, qui nullis adhibitis cautelis, nulla prægreſſa corporis humectatione, acerrimis purgantibus alvum laceſſunt, qui ad urinas ciendas varii generis ſalina tum alcalina tum compoſita, quæ ſitim augeant febremque intendant, nullo cum potulento, quo facilius illis corpus obediat

 temere

temere ingerunt. Hæc tamen in variis auctorum libris monità leguntur, hæ nimium prævaluerunt, hæ nimium hodie prævalent praxes. Hinc illæ ubique de remediis irritis et debilibus querelæ. Quum urinas elicere medici voluerunt, potiones denegando ſuis plerumque exciderunt auſis. Exteri verum Hippocraticumque medendi morem reſtituendo et potiones dando, quum aut alvum aut veſicam ſubducere voluerint, uſitatis remediis inſolitas addiderunt vires et exinde ægris ſolamen et ſibi famam conciliarunt.

Diætæ ſolius auxilio Hydropem depellere interdum Hippocrates aggreditur. Pauca itaque hic de cibis præmonenda.

In debili corpore alendo ſumma ſemper cura adhibenda, ut

quæ ingerantur, quam facillime in ventriculo ſolvantur, et ſoluta quam citiſſime in ſuccum et ſanguinem cedant. Ea omnia quam maxime vitanda quæ tarde et difficile in ventriculo coquantur et cocta ſuccos præbeant viſcidos et tenaces, qui nonniſi magno vaſorum labore corporis uſibus accommodentur. Itaque in genere, quum convaleſcentium corpora reficere Hippocrates voluit, loco carnium animalium lactantium commendat carnes validiores, et pro catulinis, volucrum et leporinas et ex his aſſas quaſdam tum carnes tum piſces et quam optime præparatos *. Senem ſagaciſſimum haud latuiſſe videtur quod

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. vii. p. 632.

quod recentiora experimenta plenius comprobarunt, nempe carnes adultorum animalium citius quam juniorum in ventriculo ſolvi, et ſolutas non, ut juniorum, pituitoſas, viſcidas et tenaces evadere, ſed damna morbis illata ſaluberrimis ſuccis reſarcire.

Sed præter ea quæ corpus debile requirit, alia etiam in Hydropicorum cibis conſideranda ſunt. Nam non ſolum ea quæ facile coquuntur, exquirenda, ſed ea præſertim petenda, quæ tum ad vires reficiendas tum ad excretiones etiam aquoſas vel ſeroſas promovendas et ſuſtentandas apta ſint. Inſigniores corporis exitus ſunt perſpiratio et urina. Tantum humoris per cutis poros, quantum per alios omnes corporis exitus quotidie amandatur.

amandatur. In hac regione, auctore Keillio, inter maximam et minimam perſpirationem unciæ triginta et tres fere mediæ proportionales ſunt *. Parvo quandoque incommodo hæc excretio impeditur. Etenim in ſano corpore ejus vicem renes quodammodo explent et materiem a cute repulſam foras ejiciunt. Sed in Hydrope perſpiratio moram non impune patietur. Nam urinis vix ullis prodeuntibus, ſi per cutis ſpiracula humor non evolet, refluet in cava corporis. Hinc perſpiratio impedita inter illa quæ ad Hydropem diſponunt, ab auctoribus ubique recenſetur. Summopere igitur cavendum ne ea comedantur,

* V. Medicina Statica Britannica auctore Jacobo Keill, M. D.

dantur, quæ materiæ perſpirabilis, vel urinæ (quæ in ſano corpore ad libras duas et uncias ſex ſpatio viginti-quatuor horarum ſolet effluere) evacuationi obſtent. Quo major enim humoris copia per naturales illos exitus foras protruditur, eo plus mali tollitur. Excretionibus illis vel imminutis vel ſuppreſſis morbus incrementum capit. Sed dum facili coctioni conſulitur, hiſce evacuationibus ſimul providetur. Nam quod facile coquitur, docente Sanctorio, facile perſpirat, et e contra quod difficile coquitur, difficile perſpirat; illudque omne in genere, quod aggravat ventriculum, minuit perſpirationem. Videamus quales cibos Hippocrates in hoc caſu commendet. In capite de Hydrope a pituita tenui orto monet,

net, " Huic ventrem ſiccare con-
" fert et panem quidem cibarium
" dare, pridianum, calidum. Ob-
" ſonia vero leporis carnes, canis
" adulti et ovis ac ſuis maxime
" aſſatas et galli aſſas calidas, po-
" lypos etiam vino nigro auſtero
" incoctos edat. Vinum bibat ni-
" grum, quam craſſiſſimum et
" acerbiſſimum. Piſcibus utatur
" gobio, dracone, callyonimo, cu-
" culo, ſcorpio hujuſmodique cæ-
" teris, elixis omnibus minime
" recentibus et frigidis (hi enim
" quam ſicciſſimi ſunt) ac in juſcu-
" lum non immergantur; nec ſale
" præparati vel conditi ſint piſces.
" Oleribus autem utatur raphanis
" et apio. Lenticulam vero torreat
" aceto temperatiorem ac edat.
" Et interdiu et a cœna deambu-
" let,

"let, veſpere dormiat et mane "exurgat. Ac ſi ab his reſtituatur, ſatis eſt: ſin minus, ei cneorum aut hippophaes ſuccum "aut granum cnidium propinato: "et poſt purgationem duas lenticulæ heminas ſuperſorbeat et "panem parvum comedat. Vinum autem bibat nigrum, acerbum, paucum. Medicamentum autem bis in die, donec "vacuus ſit, bibat *." Caput hocce ita ob oculos poſuit Baro van Swieten ut merito ſuſpicio ſuboriatur, illuſtriſſ. archiatrum neque Hippocratis in hac parte diſciplinam neque Græcum hujuſce textus ſermonem probe intellexiſſe, quum ſequenti

* V. Hipp. Oper. Edit. Chart. vol. vii. p. 655.

ſequenti modo loquitur. "Huic "ventrem ſiccare confert. Vic-"tum autem ſiccum ex car-"nibus imprimis aſſatis com-"mendat Hippocrates: Piſces "quidem dabat elixos ſed pridie "coctos et frigidos ut eſſent ſic-"ciſſimi, et ideo monuit ut juſcu-"lo non immergantur inſulſique "ſint ne ſitis augeatur. Vinum "autem nigrum quam craſſiſſi-"mum dabat ſed paucum*." Hic archiater illuſtriſſimus finem cum initio capitis conjunxit, mediumque ſilentio prætermiſit, ſcil. *Vinum bibat nigrum, &c. quantitate non reſtricta*, tacet; ſed verba ultima, *vinum paucum*, palam profert, utpote

* V. Swieten, Comment. vol. iv. p. 215.

utpote magis ſuæ menti accommodata, quamvis minime ab Hippocrate prædicata de vino quod Hydropicis in genere concedere licet, ſed de illo vino quod ægris porrigere convenit, qui purgantia bis in die ſumunt. At non ſolum, verba variis locis decerpta componendo, ſenſum Hippocratis mutilavit imo prorſus mutavit, ſed Græcum textum non omnino recte expoſuit, nam verbum εωλοισι exemplo Charterii vertit *pridie coctos*. Nihil omnino habet, εωλος quod *coctus* ſignificat. Εωλα ſunt edulia heſterna ſeu pridiana, non recentia ſed repoſita. Recte igitur Fœſius feciſſe videtur, verbum εωλοισι in hoc loco vertendo *minime recentibus*, quippe εωλον fere opponitur τω προσφατω καὶ νεαρω, *recenti*. Galenus ipſe verbo εωλω

in

in hoc ſenſu utitur, ubi monet, εωλον γαρ ευπεπτοτερον τȣ προσφατȣ, *quod minime recens eſt, facilius coquitur, quam quod recens eſt*. Neque vox αναλτοι bene per vocem, *inſulſi*, vertitur. Αναλτα ſunt μη αλσι σκευαζομενα. Αναλτον αλφιτον Galenus exponit το χωρις αλων καὶ ȣχ αλμυρον. Propius itaque ad mentem auctoris accedere videtur verſio, quam dedi, vocis αναλτοι, ſcilicet ut *minime ſale preparati vel conditi ſint piſces*. Sed nihil, uti mihi videtur, accommodatius effingi poteſt, quam hæc diæta. Nam eæ ſunt diætæ ab Hippocrate commendatæ dotes, ſcilicet carnium leporis et animalium adultorum, ut in alcalinam naturam proclives quam facillime

cillime in ventriculo ſolvantur et quam optime perſpirationi faveant; illudque quoad piſces (qui ſicciſſimi ſunt) cautum voluit, ne ventriculum fatigarent, ne ſua natura haud promptæ ſatis in ventriculo ſolverentur, ut minime recentes ingerantur: et porro, ne ſitis augeatur, vel forſan ne piſces ſale indurati ventriculum offendant, monet ut ſint *αναλτοι*, *i.e.* ſale non conditi. Caro ſuilla, quæ hic inter alias carnes laudatur, docente Sanctorio, lædit ventriculum, et difficile perſpirat. Genti Judaicæ legibus Moſaicis ideo vetitam fuiſſe quidam crediderunt, quod cutis poros occludendo fœdo lepræ morbo anſam præbeat. Illud certiſſimum eſt, quod pingues non ſolum porcorum ſed et pingues omnium animalium carnes ventriculum

ventriculum lædant nec facile perſpirent. Morbis itaque cutis multum nocumenti afferre debent; et, quum caro ſuilla ſæpius nimium pinguis editur, quam aliæ pleræque, eam præſertim ideo a ſacro legiſlatore prohibitam fuiſſe minime improbabilis videtur opinio. Attamen illud fatendum eſt Græcos ab illius uſu minime abhorruiſſe: imo carnem ſuillam ab illorum ſcriptoribus tanquam ſaluberrimum cibum laudari. Ipſe Sanctorii commentator aphoriſmum huc ſpectantem inter errores celeberrimi olim medici Itali reponit, illumque de ea carne ſuilla, quæ nimium pinguis editur, voluit intelligi *. Neque plane

* V. The Aphoriſms of Sanctorius, tranſlated into Engliſh, with large Explanations, by John Quincy, M. D. p. 182.

plane ratione caret, dum aſſerit, experientia probari quotidiana, carnem porcinam non nimis pinguem ſed apte nutritam et facile in ventriculo coqui et facile perſpirare. Variæ hujuſce carnis naturæ Hippocratem non latuerunt, " Porci carnes, ait, pravæ ſunt, " cum crudiores aut perambuſtæ " fuerint ; nempe tum choleram " ſæpe gignunt, et turbationem " faciunt : ſuillæ autem carnes " optimæ ſunt; præſtantiſſimæ ve- " ro, quæ neque vehementer pin- " gues neque contra vehementer " graciles neque veteris victimæ " ætatem aſſecutæ, edendæque ſine " pelle et ſubfrigidæ *." Sub hiſce

* V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. iv. p. 75.

hiſce conditionibus non ea iſtius carnis natura eſt, ut vel ventriculum lædat, vel in corpore plus æquo hæreat. Sed quo rite cibi illi omnes ſubigantur, omneſque ſimul abſolvantur excretiones, exercitia jubentur. Eodem ſcopo tum ad perſpirationem tum ad urinas promovendas utiles ſunt raphani et apium et vinum auſterum quod ventriculum etiam roborat et vires refocillat. Sed quantitas vini ab Hippocrate conceſſa non definitur. "Vinum, inquit, bibat nigrum." Illud autem animadvertendum quod, ubi parca copia vinum auſterum aſſumi voluit, ſpeciatim ſemper moneat. Ita ſub fine capitis, quum purgantia bis in die exhibet, dicit, vinum dandum eſſe ſed paucum. Si nunquam in Hydrope

niſi parva quantitate illud exhibuiſſet, hortatio de vino nonniſi pauco exhibendo quum medicamenta bis in die dantur, minime fuiſſet neceſſaria. Exceptio probat, ægrum ubi purgantibus res non geritur, non ita eſſe obſtringendum. Neque veriſimile eſt, (ſi hic ullus conjecturæ locus foret) vinum illud parca manu dediſſe quod ad robur et ad ſiccitatem commodum laudavit. Sed ſi prædictorum librum evolvamus, nullus dubitationi ſupererit locus, quin vinum Hydropicis libere Hippocrates porrexerit. Nam morbi eventus præſagium a mutatione vinorum per renes tranſeuntium deprompſit. Το δε ουρον φαινεσθαι πεϱαιουμενον πϱος τα επιτηδευματα, και των οινων τας μεταϐολας. "Urinam "autem

" autem in tranſitu apparere conve-
" nit pro ſtudiorum ratione et vi-
" norum mutatione *." Επιτηδευ-
ματα ſignificare videntur, ut monet Fœſius, inſtitutam vitæ rationem Hydropicis convenientem, urinas moventem aquaſque educentem et cætera quæ ad id præſtandum inſtituuntur. Quod vina illa inter ea quæ ad urinas ciendas faciunt, referenda ſint, ex ipſo præſagio patet. Si parca copia hauſta fuiſſent, omnino in humoribus delituiſſent, et ex urinis, non ex vinorum mutatione præſagium deduxiſſet.

Hiſce itaque perſpectis et penſitatis ſatis liquet quantum diverſa in

* V. Hipp. Oper. Edit. Fœſii, Sect. ii. p. 70.

in Hydrope medicamentis depellendo, et in ventre diæta ſiccando Hippocratis fuerit diſciplina. Vim medicamentis addere et ſorbitionibus et ptiſanis et aqua mulſa ſatagit. Sed cum nulla medicamenta propinantur, res aquoſas nequaquam concedit, ne vinum quidem dulce, neque aquam mulſam: ſed cum cibis facilis coctionis vinum auſterum, quod, quamvis urinas proliciendi facultate præditum, magis tamen corpus roborando excretionibus promovendis inſerviat *. Porro neque

* Expendi merentur rationes, quibus potiones in hoc malo tuetur egregius regis Chriſtianiſſimi medicus Richard, quarum præcipuæ ſequentes ſunt. "Mais, en recapitulant ici les princi-
" paux ſymptomes qui accompagnent cette ma-
" ladie et qui revendiquent la boiſſon comme
" ſoulagement et comme remede, je ne peux
" me

neque nimium neque parcum hoc vinum exhibetur, ſed copia ad cibos

bos

" me diſpenſer d'inſiſter principalement ſur la
" ſoif ardente, qui fatigue ces eſpeces des ma-
" lades, et qui a paſſé en proverbe: ſur la ſeche-
" reſſe de la bouche, la viſcoſité de la ſalive qui la
" ſuppoſe, la criſpation et l'impermeabilité des
" couloirs qui en ſont les ſuites et qui menacent
" des plus grands malheurs: ces ſymptomes,
" joints au deſir ardent des Hydropiques, prou-
" vent la neceſſité de la boiſſon: l'indication
" eſt ſouvent preſſante: c'eſt le cri de la nature,
" mais elle eſt d'autant plus que les ſolides ſont
" plus tendus, plus deſſechés, les humeurs plus
" acres; elle le feroit encore davantage, s'il
" etoit poſſible, quand, a quelqu'un de ces
" defauts, ſe joint, comme il n'eſt que trop
" commun, l'obſtruction d'un ou de pluſieurs
" viſceres. C'eſt a Monſieur Bacher que nous
" devons l'avantage de nous avoir affermi dans
" l'uſage de faire boire les Hydropiques dans
" tous ces cas," &c. &c. Recueil d'Obſervations, vol. ii. p. 364.

bos ſolvendos, ad vires reficiendas, et ad urinas ciendas ſufficienti. Hinc ſpiſſi viſcidique primarum viarum ſucci magis per vaſa meabiles redduntur. Hinc obſtructiones, quæ ipſæ non raro morbum excitant, præcaventur. Hinc acriores, qui febrem incendunt et aſſidue fovent, eluuntur humores. Non adeo infida igitur, ut pluribus placuit, fallaxque in hoc caſu ſitis, quæ, monente Gaubio, in morbis ſolito plus urget, quoties aut tractus ſuperior primarum viarum, iſtius ſenſationis ſedes, aut cum hoc etiam corpus reliquum humectatione indiget. Illud enim perſuaſum habeo plus fere mali a ſiti illa toleranda oriturum, quam ſi, Hippocratis more, vino neque nimio

neque

neque perparco huic naturæ indicio obſequeremur.

Sed error, qui in medicorum praxim irrepſit, in iſto præcipue cardine verſari mihi videtur, quod Hippocratis præcepta de duabus hiſce methodis diſtincte et dilucide tradita commiſcuerint: imo utraſque ſimul in uſum reducere conſueverint. Ita, quia et panem parvum et vinum paucum, quum purgantia bis in die dantur, Hippocrates exhibendum docuit, ideo vinum, quum nulla medicamenta dantur, nonniſi perparca copia porrigendum voluit Swietenius. Quia nullæ res aquoſæ ſine medicamentis ab Hippocrate exhibentur, ideo nullas cum medicamentis dandas ſibi medici in animum induxerunt.

runt. Igitur, quum ad Hydropicos vocantur, remedia quotidie præſcribunt, et ſiccam ſimul diætam potumque quam parciſſimum commendant.

Conferamus diætam ab Hippocrate commendatam, cum illa quæ ab aliis laudatur. Plerique Celſum, non Hippocratem in hac parte ſecuti ſunt. Monet ille cibum eſſe debere ex media quidem materia ſed tamen generis durioris. Diæta et ſicca et dura multis placet. Commendant alii carnes juniorum animalium et panem biſcoctum, imo caſeum et butyrum. Potio, auctore Celſo, non ultra danda quam ut vitam ſuſtineat, optimaque eſt quæ urinam movet. An potio quæcunque non

ultra

ultra data, quam ut vitam ſuſti-neat, ad urinas ciendas apta eva-det? Sed nonne cibus generis du-rioris quotidie ingeſtus (etiam con-ceſſo potus privilegio) hominem ſanum vegetumque opprimeret? Nonne cibus durus, victus tenax in-ſalubris panis viſcidus inter cauſas ab auctoribus recenſentur *, cur pauperes pauperumque infantes Hydrops adeo facile corripiat? At vero, ſi hæc robuſti hominis vires de-jiciant, quanto magis vacillanti cui-quam, imo Hydrope graviter labo-ranti, debent nocere? Lentum, te-nax, viſcidumque in Hydrope pec-care dicitur, caſeus tamen et buty-rum,

* V. Swieten. Comment. vol. iv. p. 199.

rum, utrumque viſcidum et tenax, peſſimæque ad ventriculum lædendum indolis inter præcipua hodiernæ Hydropicorum diætæ ſuppellectilia numerantur: et carnes etiam juniorum animalium, quamvis ſua natura pituitoſas, medici ingerendas jubent. Sed quo pacto duri iſti viſcidique cibi, denegato Hydropicis, uti mos eſt, potus niſi parciſſimi beneficio, in ventriculo ſolventur? Parca, viſcida ſaliva eſt. Nonne exinde conjectare licet, parcos, viſcidos et indole depravatos ſuccos eſſe quoque gaſtricos? Ut illorum defectus ſuppleatur, ſolito major liquidorum copia jam requiri videtur. Potio tamen Celſo aliiſque monentibus non ultra danda, quam ut vitam ſuſtineat. Longam

gam itaque hi cibi in ventriculo moram facient ; ſi nullæ antea obtinuerint obſtructiones, nunc enaſcentur ; demittentur vires ; perſpiratio aliæque excretiones impedientur ; fluitabunt circum præcordia humores viſcidi pituitoſi a cibis iſtis nati, alentque morbum dum arida et exſucca evadet corporis ſuperficies. Hæc diæta cum morbo conſpirare debet ad humoris per cutis poros inhalationem adeo in immenſum evehendam ut, intra paucos dies, nullo interim potu ore aſſumpto, Hydropici ultra centum libras per cutis poros quandoque imbibant *. Etenim

* Hydropicorum utique exempla nos docuere paucos intra dies ultro 100 libras cutis imbibi poris. V. de Haen Tractatus de Febrium Diviſionibus,

nim nullo morbo exiſtente, ſi corpus quacunque cauſa aridum et exſuccum reddatur, unciæ triginta tres, uti ſolent, per cutim foras adeo non ejicientur, ut e contra per poros magna humoris quantitas abſorbeatur. Ita, docente Keillio, juvenis ſanus jejunio et ſex ſtadiorum ambulatione defatigatus, ſpatio unius noctis uncias octodecim per cutis poros inhalavit. Corpus igitur ſanum ſed per jejunia ſolitis defraudatum ſuc-

cis

Diviſionibus, p. 49.—Docet etiam Swietenius, corpora Hydropicorum ex ipſo aëre in ſe aquam trahere imprimis cum nulla alia cauſa aſſignari poſſit, cur aſcitici, per paracenteſim ab omni colluvie aquoſa liberati, tam cito denuo impleantur, licet parciſſimo potu et cibis ſiccioribus utantur, excretæque urinæ copia potus ingeſti quantitatem ſuperet. V. Swieten. Comment. vol. iv. p. 249.

cis ex aëre humiditatem attrahit. An ergo omnis illa in Hydrope inhalatio morbi vitio ponenda? Nonne pars ejus aliqua duro cibo potuſque abſtinentiæ jure tribuenda? Sed variis hiſce modis fruſtra plerumque ægros adeo medici excruciarunt ut incertum ſæpe ſit, quænam ex ipſo morbo ducerent originem mala, quæve afferret ingeſta hæc perverſo more diæta. Toto cœlo hæc omnia ab Hippocratis diſciplina diſtant. Non potum quam parciſſimum jubet ſed vinum laudat auſterum. Non carnes commendat juniorum animalium ſed adultorum. Non dura et viſcida, ſed facile in ventriculo ſolvenda, ſed minime recentia. Non pituitoſa quæ circum præcordia

 hæreant,

hæreant, morbumque augeant, ſed ea plerumque quæ petant cutim, vel quæ excretionibus promovendis inſerviant.

Unde vero perverſæ hæ derivatæ methodi in medicinam irrepſerunt? Unde fit ut illa a potu abſtinentia adeo quaquaverſum obtinuerit? Illud, uti jam notavi, apud Celſum ſcriptum idemque pene omnibus dehinc imitatoribus ſuis repetitum video, nempe quod potio non ultra danda quam ut vitam ſuſtineat. Ab illo elegantiæ magiſtro diſſeminata hæc doctrina per ſequentia ſæcula medicorum mentes ubique infecit veteremque Hippocratis diſciplinam pene delevit. Verum enimvero, hæc Celſi dogmata Hippocratem omnium

um ſæculorum judicio optimum ſapientiſſimumque vel erroris inſimulant vel ipſa fide prorſus indigna ſunt. Itaque num Celſi ipſius num aliorum experientiæ auctoritati innitantur, quærere convenit. Sunt qui Celſum ex rhetorum ſcholis profectum et dicendi magis quam medendi artificem putaverunt. Sed dubia illa, medicus num fuerit, tacebo. Et enim non videtur tam bono ordine tamque dilucide præcepta veterum expoſiturus fuiſſe, niſi in artis opere ipſe fuiſſet verſatus. Utcunque tamen ſe res habeat, pro certo eſt ea, quæ in Celſi libris continentur, a Græcis potiſſimum, ab Hippocrate ſcilicet et ab Aſclepiade, excerpta fuiſſe. Ea vero, quæ Celſus

ſus de potu in morbis tradit, Hippocrati adverſantur, et vetera Aſclepiadis et mechanicæ ſectæ præjudicia redolent. Potionibus in morbis acutis et cibo farinoſo facillime coquendo Hippocrates plurimum fidebat. In Hydrope humectantia cum remediis laudat. In Hydropicorum cibis vinum auſterum. Sed in diatrito primorum dierum abſtinentiam Aſclepiades imperavit; ſiti ægros excruciavit et vigiliis; in Hydrope cibi et potus abſtinentiam ſuaſit. Pariter Celſus docet "Primo febris die nul-
"lus humor dari debet niſi ſubito
"ſic venæ conciderunt ut cibus
"quoque dari debeat: ſecundo ve-
"ro cæteriſque etiam quibus cibus
"non dabitur: tamen ſi magna

" ſitis urgebit, potio dari poteſt.
" In Hydrope potio non ultra dan-
" da quam ut vitam ſuſtineat *."
Ad mechanicæ ſectæ partes multum Celſus inclinat et invite in febribus potiones concedit, adeo ut jure optimo potum nimis reformidaſſe etiam in ardente febre ab ipſo Hallero dicatur. Neque mirum profecto eum, qui potionem in febribus alienam crediderit, ab ejuſdem uſu in Hydrope abhorruiſſe. Hæc vero ab Hippocratis mente quam longiſſime diſtant. Non enim ita nos a natura comparatos cenſuit ſagaciſſimus ſenex ut liquidis unquam ſine gravi damno privaremur, de eo ſemper unice ſollicitus

* V. Cornelii Celſi lib. iii. cap. vi.

ſollicitus, ut fluidi cujuſque virtutes ediſceret et ut potum æger quiſque ſibi convenientem obtineret.

Hippocratis itaque fretus præceptis et exterorum medicorum exemplis edoctus, veteri veræque medendi methodo in noſocomio, quod *Middleſex* vocatur, memet accommodare conatus ſum; atque Hydropicorum curationi ibi haud infeliciter adfui. Non inutile igitur judico, hanc medendi methodum, quæ votis meis adeo bene reſpondit, breviter enarrare.

Si non admodum debilis æger, tentavi interdum aquas purgantibus quodammodo diſpellere, et alternis diebus vel bis in ſeptimana, ratione virium habita, dedi pulverem ex radicis jalappæ drachma dimidia et calomelanos granis ſeptem compoſitum;

ſitum: diebus intermediis hauſtum ſalinum *, cui adjiciebantur aceti ſcillitici guttæ quadraginta vel drachma una, ſexta quaque hora propinandum: cum purgantibus et decoctum avenæ et juſcula aliaque humectantia. Quo certior fierem, quantum liquida cum medicamentis ad urinas proliciendas et ad tumores aquoſos diſpellendos ſint neceſſaria, ſub initio quandoque cum diureticis potus diluentes

* ℞ Aquæ menthæ vulgaris ſimplicis unciam unam,
Aquæ puræ unciam dimidiam,
Salis tartari grana quindecim,
Aceti deſtillati drachmas ſex, vel q. s. donec ceſſaverit efferveſcentia,
Aquæ piperis Jamaicenſis drachmam unam,
Syrupi ſimplicis drachmam unam.
M. F. Hauſtus.

entes non concedebantur: ſed medicamentis ſolis res acta fuit. Quamvis purgantium ope tumores ſæpe diminuerentur, parcæ fere ſemper perſtiterunt urinæ et vires multum demittebantur. Omiſſo igitur, ne vires nimium frangerentur, purgante hydragogo et illius loco dato, pro re nata, ſale cathartico amaro vel alio quovis id genus purgante, hauſtum cum aceto ſcillitico continuavi et ſimul magnam aquæ hordeatæ copiam, cum ſalis diuretici pauxillo, ingerendam juſſi, unde effectum eſt ut renes, qui hucuſque incaſſum ſollicitati fuerant, ſuis fungi officiis cito inceperint, et ſæpe intra ſpatium quadraginta horarum copioſæ urinæ profluxerint. Sed quia potulenta, cum ſalibus conjuncta, neque grata

ſapori

ſapori ſunt neque ſitim commode reſtinguunt, potum compoſui Hydropicis apprime accommodatum, ex cremoris tartari uncia dimidia, in aquæ hordeatæ libris duabus ſoluta, confectum, cui ſyrupus ad gratam dulcedinem et ſpiritus vini Gallici uncia una vel duæ adjiciebantur. Laudes quibus cremorem tartari ad Hydropem diſpellendum cumulavit Vincentius Menghini * et inſignes, quos ipſe vidi, effectus ejuſdem remedii me in animum induxerunt, ut potum ſupradictum in hoc morbo commendarem. In actis Bononi-enſibus

* V. Experimenta Vincentii Menghini de largo et diuturno cremoris tartari uſu ad Hydropiſim ſummopere utili. Act. Bonon. tom. iv. p. 260.

enſibus quindecim Hydropicorum hiſtoriæ narrantur, qui uncia dimidia cremoris tartari ſola quotidie aſſumpta integre reſtituti fuere. Verum enimvero illud in iis hiſtoriis notabile eſt, cremorem tartari ſubinde per viginti, vel triginta, imo quadraginta dies datum, nullum ſæpe omnino effectum habuiſſe: at magna aquarum copia, more meo, ſolutum, intra totidem horas effectus ſui ſigna plerumque, urinas copioſe educendo, prodidiſſe. Liquor ille in noſocomio noſtro nunc communis Hydropicorum potus eſt, quem ad libitum bibunt Hydropici cum variis remediis, quorum aliqua jam memorata ſunt. Minime hic ſilentio prætermittendum cenſeo, decoctum radicis ſenekæ, quod ſecundum

cundum pharmacopœam Edinburgenſem * paratum ad uncias tres bis vel ter in die porrexi, hoc modo confectum, vomitum fere ſemper excitando, multum corpus turbare: ſed quum radicis nonniſi unciam dimidiam vel drachmas ſex decoquendas juſſerim, optimum evaſit remedium, et quamvis vomitum nonnunquam et ſæpe nauſeam moverit, alvum tamen plerumque novies vel decies in die duxit, imo quandoque et urinas copioſe elicuit. Sed in decocto radicis ſenekæ et in aliis purgantibus exhibendis cavendum eſt, ne in illorum uſu (ſi admodum debiles ægri ſint) plus æquo inhæreamus;

* ℞ Radicis ſenekæ unciam unam,
Aquæ ſeſquilibram.
Decoque ad libram unam, et cola.

hæreamus. Dudum monuit, jure optimo, vir ornatiſſimus et peritiſſimus medicus Richardus Mead, "ubi "fractæ vires, nocet vehemens per "alvum purgatio et quo plus hu- "moris ab inteſtinis ejicitur, eo "major ipſius copia in ventrem re- "fluit." Itaque ne nimium purgantibus ægri frangerentur, poſt purgationem per aliquot dies rem totam ſæpe ſolis medicamentis diureticis cum potu commiſi. Aliqua tamen purgantia fere ſemper initio fuere neceſſaria; parum enim profuere potus cum diureticis, niſi prius tumores Hydropici paululum purgantibus fuiſſent diminuti: et ſi illorum auxilio tumorem abdominis diminuere non potui (quod interdum accidit) vana fere omnia inveni diuretica. An illorum operationi obſiſtit renum ex nimio aquarum

pondere

pondere compreſſio? An, aquis per purgantia paululum ſubductis, liberior inde fit potulentorum in urinæ vias ingreſſus, certiorque remediorum effectus? Mali profecto ominis tardam in Hydrope ad purgantia alvum antiqui notavere.

A tempore quo in Angliam redii, duodecim viri et adoleſcentulus unus decem circiter annorum, omnes aſcita et anaſarca graviſſime laborantes, curæ meæ demandati ſunt. Ex his ſex integre reſtituti fuere. Unus e domo, antequam curatus fuit, ſponte exivit. Sex periere. Sed in hiſce, cadaverum ſectio, ubi illam faciendi occaſio data fuit, labem aliquam viſcerum, nullo remedio domabilem, fere detexit. Ut vero clarius hæc methodus pateat, liceat nobis ægrorum hiſtorias quaſdem referre.

A caſu

A caſu Edvardi Jenkins incipiam, hominis ætatis quadraginta-novem annorum, die menſis Maii quinto in noſocomium recepti. Illius venter multum aquis diſtentus fuit et perculſus ſenſum permotæ intus aquæ præbuit. Anaſarca magna pedes et crura occupavit. Urinæ perpaucæ eæque ſubrubræ; ſitis magna. Huic homini pulverem ex radice jalappæ et calomelanos granis aliquot ſupra memoratum ſed bis ſolum in ſeptimana exhibui: diebus intermediis hauſtum ſalinum cum aceti ſcillitici drachma una, ſexta quaque hora bibendum. Potus non dabantur. Die quo medicamentum purgans propinabam, alvus ad decem vices dejiciebatur. Die etiam ſequente purgatio non ceſſaverat, ſed quater vel quinquies ſedes movebantur. Cum his medicamentis,

nempe

nempe cum remedio purgante et hauſtu ſalino ſcillitico ad decimum ſextum Maii perſeveravit, eo effectu ut ventris tumor paulum diminueretur: ſed urinæ adhuc vix ullæ prodierunt. Dedi igitur cum hauſtu ſcillitico potum ſupra memoratum copioſe bibendum; eo cum effectu ut die ſequente urinæ jam liberius effluere inciperent et quotidie eo uſque augerentur, ut ſeptimanæ ſpatio tumor abdominis pene diſparuerit. Die Junii ſecundo æger ſanatus e noſocomio dimiſſus fuit.

Mathæus Saunders, ætatis viginti trium annorum, poſtquam febre intermittente per aliquot menſes laboraverat, ſenſim in Hydropem incidit. Die decimo octavo Novembris anno 1777, aſcita et anaſarca laborans, in noſocomium receptus eſt.

Die

Die ſequente purgans antea præſcriptum cum granis quinque calomelanos paratum ſumpſit, quod die vigeſimo tertio fuit repetitum. Prima vice alvus undecies, ſecunda octies reſpondebat. Medio inter purgantia intervallo, habuit æger ſexta quaque hora hauſtum ſalinum ſcilliticum, qui cum aqua hordeata et cremore tartari pro potu ſine ullo alio remedio ad ſeptimum Decembris diem continuabatur, urinis jam libere ſatis profluentibus. Sed quum per aliquot dies alvus non ſolveretur, pulverem purgantem iterum dedi, (aucta calomelanos ad grana ſeptem doſi) qui aquas ſedibus copioſe eduxit. Die octavo acetum ſcilliticum in hauſtulo ad drachmam unam et dimidiam augebatur cum potu ut

antea.

antea. Hæc ad diem Decembris decimum quintum ſumpſit, quo die acetum ſcilliticum ad drachmas duas in hauſtu auctum eſt. Quamvis vero acetum ſcilliticum quantitate guttarum quadraginta nauſeam aliquando, imo vomitum movere ſoleat, ſenſim tamen augendo doſim nihil aliud incommodi hic æger ex drachmis duabus ſenſit quam levem nauſeam. Hiſce remediis, intercalato pro re nata medicamento purgante, æger convaluit; et, poſtquam per aliquod tempus vinum chalybeatum, quo morbi reditus præcaveretur, ſumpſiſſet, ſub fine Januarii, e noſocomio ſanatus exivit.

Menſe Decembris ultimo Johannes Lucas, viginti annos natus, anaſarca et aſcita graviſſime laborans,

laborans, ad noſocomium a domino Doctore Denman miſſus fuit. Sex jam ſeptimanis morbo laboraverat et ſenſim increverat malum, et venter et femora et crura multum aquis diſtenta erant. Cuticula penis et teſticulorum aquis adeo plena, ut pellucida appareret. Oculi rubri multumque inflammati. Pulſus durus et frequens. De dolore aliquo in abdomine conquerebatur. Itaque ne viſcera inflammatione afficerentur, venam ſecare non metuens, uncias ſanguinis octo mittendas juſſi. Sanguis coagulatus pelliculam albidam in ſuperficie exhibuit, et concrevit adeo fortiter, quaſi ab homine robuſto fuiſſet detractus. Die poſt venæ ſectionem, ſcilicet duodecima Decembris, ægro pulvis purgans propinabatur, qui

qui ſedes quatuor ſolummodo movit; at levem ſalivationem per aliquot dies excitans, non repetebatur. Uſum potus cum cremore tartari uſque ad decimum ſextum diem continuavit; cum tamen inde urinæ minime copioſæ effluerent, julepi hydragogi pharmacopœæ Edinburgenſis * cochlearia duo, omni mane, ſecunda quaque hora, ſumenda præſcripſi, donec alvus dejiceretur. Hoc vero medicamentum fere vomitum ciens, nonniſi ter aut quater alvum duxit. Itaque, Decembris die vigeſimo primo, decocti ſenekæ, cum radicis drachmis ſex parati, uncias quatuor

* ℞ Aq. menth. ſativ. unc. vi.
Tartari emet. gr. x.
Syr. de rhamno unc. ii. m.

tuor ægro exhibui. Quamvis et hoc remedium ſub initio quandoque vomitum excitaret, multæ tamen aquæ ſedibus ducebantur. Namque decies imo duodecies in die alvum depoſuit æger, eoque melius ipſi ceſſit remedium, quod ſingulis diebus, a vigeſimo primo uſque ad vigeſimum ſextum, eodem uteretur. Interim ſimul potum ad Hydropicos paratum dabam, neque impediebat purgatio, quin libere profluerent urinæ. Hac methodo vigeſimo ſexto die tumor abdominis diſparuerat, nec mali quidquam, niſi pedum crurumque anaſarca, ſupererat: urinæ etiam quæ primum ſubrubræ, dein turbidæ apparuerant, colorem naturalem induebant. Omiſſo igitur purgante

uſque ad diem trigeſimum pilulæ duæ, granorum quinque ſingulæ, et ex partibus æqualibus extracti corticis peruviani et ſalis martis confectæ, mane et veſpere dabantur, et interdiu bis vel ter hauſtus ſalinus cum ſalis diuretici ſcrupulo uno. Hac methodo urinæ copioſiores adhuc effluere pergebant et pedum crurumque tumores diminuere. Sed alvo a vigeſimo ſexto aſtricta, die trigeſimo ſalis cathartici amari unciam unam dedi, qua bis ſolum ſedes movebantur * et die ſequente iterum

* Illud in hoc ægro notatu dignum eſt, alvum ejus, quæ tarda adeo, ad radicem jalapæ cum calomelanos granis ſeptem, et ad julepum hydragogum, et ad ſalem catharticum amarum erat, optime decocto radicis ſenekæ reſpondiſſe. Idem in aliis ægris Hydrope laborantibus plus ſemel obſervavi.

iterum medicamenta tonica et diuretica antea præſcripta repetii, quæ, intercalato pro re nata medicamento purgante, ad vigeſimum quintum diem Januarii continuabantur, quo tempore, morbo penitus liberatus, e domo exivit. Iiſdem prope modis et David Gilbert et Johannes Clay et Daniel Harvey ſanati ſunt, niſi quod hic ultimus fibra maxime laxa et leucophlegmatico habitu laborans, non alio remedio diuretico quam vino chalybeato, ad unciam dimidiam dato, cum potu ex aqua hordeata et ſale diuretico uſus fuerit. Iiſdem remediis plus ſemel in morbo, ad alia omnia rebelli, aquas expulſas vidi, quamvis ſenſim iterum redundarent.

Inter illos, qui morti ſuccubuerunt, non defuere qui utilia de hiſce

hiſce methodis dederunt documenta. Singulare hujus rei exemplum præbuit, caſus Gulielmi Fox, quadraginta octo annorum, aſcita ſimul et anaſarca graviſſime laborans in noſocomium ad finem menſis Aprilis miſſus fuit. Vocatus in conſilium expertiſſimus chirurgus Samuel Howard, durum in dextro hypochondrio tumorem ſenſit. Quum a cauſa tam gravi hepar pateretur, et malum multum jam provectum eſſet, paracenteſi prætermiſſa, experiri volui, annon medicamentis æger ſublevari poſſet? Itaque decoctum ſenekæ primum ter, dein bis in die; potum etiam ad Hydropicos paratum dedi, dein pillulas ſcilliticas, et poſtea vinum chalybeatum. His medicamentis die Junii primo tumor ab-

 dominis

dominis ita diminutus erat, ut æger crederet ſi blando ſomno refocillaretur, quem in noſocomio hominum turba impediebat, ſanum ſeſe eſſe futurum. Die itaque ſequente, venia data, ad domum ſuam ſe recepit, et ibi hauſtum ſalinum cum aceto ſcillitico continuavit. Potum vero noſocomii ad Hydropicos paratum haud adeptus, timenſque ne alius morbum augeret, a liquidis omnino abſtinuit. Urinæ quæ copioſe antea effluxerant, ſtatim diminuere inciperunt; itaque die Junii ſexto ad noſocomium rediit, urinis parce admodum prodeuntibus, et tumore abdominis aucto. Potum denuo cum eodem remedio dedi, unde urinæ iterum copioſe effluere cœperunt, ita ut, ventre exinde multum diminuto, die Junii decimo quinto

domum

domum ſuam iterum rediret, ubi eodem potu quotidie ſumpto, abdominis tumor uſque ad undecimum diem Julii diminuere pergebat. Die vero Julii vigeſimo nono, ventre minime diſtento ſed aquis pene liberato, uti ab uxore ſua conſtitit, morti ſuccubuit. Plura talia Hydropicorum exempla nobis communicavit peritiſſimus medicus Donald Monro, qui, aquis expulſis, nulla cauſa evidente, mortui ſunt. Hujuſce hominis cadaver, cum longius Londino abeſſem, ſectum non fuit. Sed veriſimiliter hepar et forſan alia viſcera gravi aliquo vitio laborarunt. Mirum profecto hic videri poteſt, quam facile fuerit, hujuſce ægri urinas elicere. Idem notabile fuit in caſu Johannis Baker, qui Hydropem cum levi icteri gradu aliiſ-

que vitii, in hepate hærentis, ſignis conjunctum habuit. Ope diureticorum cum potu, urinæ ejus facile provocatæ et exinde tumor abdominis et crurum plus ſemel depulſus: ſed denuo recruduit morbus, quamvis æger vino chalybeato pro remedio diu uſus fuerit, potuque (ex aqua ſcilicet hordeata et ſale diuretico) eo uſque diminuto, quo, ſalva urinæ ſecretione, liceret. Spe tandem ſalutis recuperandæ, quæ ſæpius affulſiſſe videbatur, deluſus, e noſocomio exivit, ſublevatus ſed minime ſanatus. Idem in ægris a Bachero curatis fuit obſervatum, urinas nempe eorum, qui icteri vel vitiati hepatis ſigna habuerunt, et citius et liberius profluxiſſe, quam illorum quibus hepar ſanum et vitii expers.

Dudum

Dudum notavit Boerhavius in anxietate illa febrili quæ ex impedito trajectu cruoris per venam portarum ortum ducit, ingentem urinæ copiam excerni. Nonne eadem auctæ urinæ ſecretionis in ægris, de quibus jam agitur, ratio dari poteſt, nempe quod " ſanguinis tranſitu per ve-
" nam portarum impedito, ſyſte-
" ma venoſum viſcerum chylopoi-
" eticorum non poterit ſe evacu-
" are in illam: venis autem illis
" plenis manentibus et diſtentis,
" ſanguis arterioſus per cœliacas
" et meſentericas arterias allatus,
" qui in has venas exonerari de-
" bebat, ſtagnabit adeoque ſan-
" guini per aortam pellendo in has
" arterias major fiet reſiſtentia.
" Ergo cor ſiniſtrum difficilius ſan-
" guinem ſuum in aortæ truncum

"evacuare poterit, donec remo-
"veantur hæc obſtacula, vel alii
"ex aorta oriundi rami dilatati
"recipere poſſunt illum ſangui-
"nem, qui aliter per cœliacam et
"meſentericas arterias tranſire ſo-
"lebat. At majori copia ſangui-
"nis per vicinas emulgentes pulſa
"ingens urinæ copia excernetur:
"eo enim ſemper major erit li-
"quidi ſecreti quantitas, quo ma-
"jor liquidi ſecernendi copia or-
"ganis ſecretoriis eodem temporis
"ſpatio applicetur *."

Jacobi Fiſher abdomen in immenſum aquoſo tumore attollebatur. Paracenteſim inſtitui: humor tamen ita tarde ſtillabat per canulam

* V. Swieten. Comment. tom. ii. p. 176.

lam ut tanta copia in ventrem refluere, quanta per orificium emitti videretur. Aliquid ab initio ſemper canulæ foramen obſtruxerat, quod tandem penitus eandem occluſit. Nihil ad tumores profligandos valebant purgantia. Nullæ diureticis elicitæ urinæ: vana omnia medicamenta. Vir obiit. Cadavere ſecto, glandulæ meſenterii mole multum auctæ. Hepar in omni parte durum et ſcirrhoſum, et magnitudinem naturalem valde ſuperans. Pulmones qui pleuræ adhærebant, ulceribus obſeſſi.—Pariter neque julepo hydragogo neque decocto ſenekæ neque alio quocunque modo immenſum abdominis tumorem viro cui nomen fuit Ralph Methuen, potui diſpellere, neque diureticis prolicere urinas. In noſocomio ſancti

Georgii fruſtra jam a peritiſſimis medicis tentatus fuerat, neque alio propoſito in noſtram domum fuit receptus niſi ut meritiſſimo medico domino Knox morem geremus. Æger morti ſuccubuit. Cadavere ſecto polypus magnus in vena cava inventus. Alius ſed multo minor in aorta. Glandulæ omenti duræ et ſcirrhoſæ. Pancreas durum et ſcirrhoſum.— Thomæ Riley cadaver ſectum non fuit. — Sed caſus Thomæ Gaul, ætatis annorum quadraginta ſeptem, aliquid notatu dignum obtulit. A viginti retro annis liquoribus ſpirituoſis ingurgitandis deditus, diu jam aſthmate laboraverat. Propter aſciten et anaſarcam graviſſimos in noſocomium receptus eſt. Reſpiratio difficilis,

cilis, anhelofa. Tuſſis frequens. Reclinato corpore in lecto minime potuit decumbere : ſed in cathedra ſedens noctes atque dies ante focum tranſegit. Pulſus durus adeo ut plane ſimilem vix in febre vel in rheumatiſmo acuto tetigerim ; atque ſimul adeo tardus, ut nunquam plus quam ictus ſexaginta tres, et interdum quinquaginta quatuor ſolum, in temporis minuto daret. Venam ſecari et ſanguinis uncias octo detrahi juſſi, multumque inde æger ſenſit levamen. Pro remedio decoctum ſenekæ dedi et aquam hordeatam cum cremore tartari ſed modicam. Poſt aliquot dies, loco decocti ſenekæ, hauſtum ſalinum cum aceti ſcillitici drachma una eidem exhibui. Hac methodo decem dierum ſpatio

eo

eo uſque æger ſublevatus fuit, ut in lecto ſupinus reclinare poſſet et placide dormire. At pulſus durus adhuc, et aquæ denuo in ventrem et in femora pedeſque refluere cœperunt. Reſpiratio difficilis iterum et laborioſa: venam idcirco denuo tundendam juſſi, et eodem, ac antea, eventu. Medicamentis, tum alvi dejectiones tum urinæ excretionem promoventibus, tumor et abdominis et crurum multum eſt diminutus: at paulo poſt, morbo recrudeſcente, domum ſuam petiit ubi poſt tres dies morti ſuccubuit. Urinæ ad extremum uſque effluxerant et ſecto cadavere perpaucæ in abdomine aquæ. Sed in utroque pectoris cavo libræ ad minimum tres humoris ſeroſi, paulum rubro colore tincti. Pul-

mones

mones non multum inflammati ſed fortiter pleuræ adhærentes ulceribuſque hic et illic obſeſſi; cor in magnam molem auctum: ſed in privata domo non ea, qua par fuit, attentione examinare illud neque auferre licuit. Abdominis viſcera ſana. Ne hepar quidem, quamvis hic et illic præter naturam durum, labe ulla affectum, quæ Hydropis, nedum mortis, cauſa cenſeri poſſet.—Humorem in pectore incluſum perdifficile eſt medicamentis educere. Sed quænam effluſionis aquoſæ in thoracem aderant ſigna? Reſpiratio anheloſa et decubitus difficilis Hydrothoraci cum aſcita ſunt communia; at plane dyſpnœa pergravis et difficilis decubitus in hoc caſu ſollicitum me et ſuſpenſum tenuere, ne

in pectoris ſpatium aqua penetraſſet. Sed memet deceptum credidi quum, aquis e ventre expulſis, in lecto ſupinus æger decumberet et placide dormiret. Nunquam de ſubita a ſomno excitatione cum palpitatione conqueſtus erat. An igitur non ita multum ante mortem aqua in thoracem effuſa eſt? An aqua in pectoris cavitate, abſente ſymptomate mox memorato, diu potuit ſubſiſtere?

Non rarus in hac regione caſus Johannis Henry adoleſcentuli, ætatis decem annorum, qui a malo corporis habitu in Hydropem inciderat. Ubique aqua corpus diffluebat. Abdomen et crura et femora occupabat humor. Penis et teſticulorum cuticula adeo diſtenta et plena, ut pellucida appareret, parteſque

teſque in aqua quaſi latere viderentur. Facies omnis tumida, et palpebræ præſertim magna aquarum copia obſeſſæ. Rauca urgebat tuſſis et ægrum aſſidue adeo exagitabat, ut præ tuſſiendi ſtrepitu vix quiſquam in eodem cubiculo decumbens dormire poſſet. Vana per ſeptimanæ ſpatium omnia medicamenta. Sectio cadaveris harum rerum cauſas patefecit. Pulmones tam fortiter pleuræ adhærebant, ut nonniſi magna vi ab eadem ſeparari poſſent. Adhærentes hinc et illic pulmones parvo, imo nullo quandoque incommodo tolerantur: at in hoc caſu adeo quaquaverſum adhæſio obtinuit, ut jure ſubeat admiratio quomodo reſpiratio omnino abſolvi potuerit. Meſenterii glandulæ duræ et in

immenſam

immenſam molem auctæ. Impeditus per pulmones ſanguinis tranſitus et meſenterii obſtructiones effuſionibus iſtis aquoſis occaſionem certiſſime præbuerunt.

Tres porro feminæ aſcita et anaſarca correptæ in noſocomium admiſſæ ſunt. Una poſtquam lecto diu fuerat affixa, ſublevata tandem, furtum aliquod in noſocomio commiſerat et a domo dimiſſa. Sed, ni fallor, nullum manenti remedium. Nam tuſſis quotidie ab initio ægram agitaverat et materia craſſa fœtida ſputo prodierat. Femina altera paulo poſt ejus in noſocomium ingreſſum ſponte, neſcio quam ob cauſam, exibat. Tertia ſcilicet Martha Marr, ætatis quinquaginta novem annorum, die Decembris decimo quinto 1778 admiſſa,

miſſa, more uſitato, purgantibus, diureticis cum potu, dein tonicis ſanata, die Januarii vigeſimo quinto exivit.

Quatuor præterea viri anaſarca laborantes in noſocomium recepti. In femora, crura, pedeſque Thomæ Baker, ætatis viginti novem annorum, e longinquo adducti, ingens humoris copia defluxerat quæ mox et abdomen invaſit. A gravi pulmonum vitio morbus ortum duxit. Nam quotidie immenſam materiæ purulentæ fœtidæ quantitatem exſpuebat. Ægrum mors cito abripuit. Anaſarca pedum crurumque, a febre diuturniori orta, in Gul. Beach, ætatis quadraginta quatuor annorum, pilulis ex partibus æqualibus extracti corticis peruviani et ſalis martis confectis et ad grana

decem, ter in die, datis profligata eſt.—Gul. Ruſſel poſt febrem, anaſarca pedum crurumque correptus, ad noſocomium devectus fuit. Tuſſis vexabat et ſitis: ſed hauſtui ſalino cum ſale diuretico, et potui ad Hydropicos morbus brevi cedebat. — Gravior Thomæ Morgan anaſarca. In femora et crura humor illapſus. In manus et in faciem effuſus. Palpebræ tumidæ. Nulla vel perpauca in ventre aqua. Senſim eum invaſerat et lente increverat malum. Sed decocto ſenekæ refracta doſi, ita ut quater vel quinquies in die alvum moveret, ſumpto et potu cum cremore tartari feliciter curabatur. Aliqui etiam inter pauperes qui ad conſilia pro morbis ſuis petenda noſocomium ſemel in ſeptimana frequentant, a

variis Hydropis ſpeciebus iiſdem fere remediis et methodis reſtituti ſunt.

Diuretica uſitatiſſima, ſalem diureticum, acetum ſcilliticum, cremorem tartari, imo vinum chalybeatum, cum potu ad Hydropicos, eo conſilio dedi, quo certior de hac medendi methodo fierem. Non pilulas hellebori, non egregia cel. apud Vindobonenſes medici Collin remedia præſcripſi, ne illud medicamentorum viribus acceptum referretur, quod jure medendi methodo foret tribuendum. Magnas hiſce exterorum medicamentis ineſſe virtutes non recuſo. Non pares ſunt omnium diureticorum vires: ſed in urina provocanda alia aliis longe antecellunt. Illud ſolum affirmo, vel debiliſſimorum virès more medendi ſupradicto mul-

tum augeri, et, abſque potus auxilio, vel potentiſſimorum eſſe mancas.

Aquis eductis, ſecunda indicatio, quo novus aquarum proventus præcaveatur, tonicis remediis abſolvenda eſt: extractum corticis peruviani, ſal martis, vinum chalybeatum, uti jam dictum, feliciter et ex voto ceſſerunt.

Digniſſimus collega meus Jacobus Carmichael Smyth, vir ſingularis in morbis curandis peritiæ, in noſtro noſocomio eadem medendi methodo et feliciſſime uſus eſt. Variis optimiſque remediis, tum diæta humectante tum potu ad eundem fere modum parato et ægris ad libitum dato, vires ſolertiſſime addidit. Inde factum eſt ut intra duorum annorum et dimidii ſpatium quo viri quindecim aſcita

et anaſarca laborantes ejus curæ demandati ſunt, quatuor integre reſtituti: quatuor ſublevati. Sex periere. Unus ob culpam aliquam noſocomio amotus. Ex fœminis quindecim, pariter aſcita et anaſarca correptis, decem convaluere. Quatuor mortuæ. Una dimiſſa. Obſervationem confirmavit vir ingenioſiſſimus, fœminas hoc malo decumbentes et citius et facilius ſanari quam viros, eam, uti ſibi placuit, præcipue ob cauſam, quia rarius quam homines in Hydropem a jecore vel pulmonibus corruptis incidunt.

Hiſce itaque poſitis et ſtabilitis, reſtat ut harum rerum rationes breviter exponamus. Spes noſtra Hydropem curandi in urinæ ſecretione augenda præcipue poſita eſt. Sed

liquidi ſecreti quantitas, uti jam dictum, ſemper erit in ratione liquidi ſecernendi, organis ſecretoriis eodem temporis ſpatio applicati. Ideo imprimis urinæ ſecretio in hoc morbo minui videtur, quia ſanguis imminuto ſemper flumine (humoribus tenuioribus in cava delapſis) ab extremis partibus redit: et ſi, priuſquam iterum ad renes veniat, a primis viis nihil incrementi accipiat, medicamenta diuretica vix quidquam ad urinas proliciendas valebunt. Fluidis enim vix ullis ob cauſas memoratas in renes penetrantibus, medicamenta etiam ad loca deſtinata non pertingent, ſed perparca copia ad renum vaſa deferentur. Notavit Swietenius quod ingeſta "ſalina in "ſano corpore majorem faciant

" urinæ

" urinæ ſecretionem, ſed imprimis
" ideo quia ſiti ab his aſſumptis
" nata, copioſior potus ingeritur
" adeoque et plus urinæ prodit.
" Niſi enim ſimul potetur, ab his
" acrior reddi poterit urina et fre-
" quentior ad mingendum ſtimu-
" lus: ſed non ſequetur ſemper
" copioſior urinæ ſecretio quæ in
" Hydrope curando deſideratur*."
Quamvis hæc archiater illuſtriſſimus obſervaverit, ſalia tamen tum alcalina tum compoſita ingerit: potum nonniſi parciſſimum porrigit. Quo jure ſperare ſibi licuit, ſalia in corpore, cujus vaſa aquoſis ſanguinis partibus a morbo Hydropico privata ſunt, urinas fore educ-tura, quas in corpore ſano ſuc-ciſque

* V. Swieten. Comment. tom. iv. p. 257.

ciſque pleno, ſine potulentorum ope, eadem ſalia ſæpiſſime nequeunt provocare. Mirum plane videtur Swietenium in Hydrope potiones cum medicamentis adeo timuiſſe, non ſolum quod abſque potu, ipſomet fatente, haud ſemper tutum ſit ſalina remedia exhibere, quippe quæ et ſitim augeant, febremque intendant: ſed quod Hippocrates jam "aquam collectam in "corpore per aquam copioſe po"tatam expellere de corpore co"natus fuerit." Si illud tuto ſuſcipiatur, quanto foret tutius aquoſa exhibere, cum ſalibus conjuncta, ut et materia et ſtimulus ad hanc ſecretionem promovendam ſimul adminiſtrentur.

At metuendum eſt, inquiunt, ne potu creſcat Hydrops et urinæ ſecretio nequaquam exinde augeatur.

Non

Non enim ſtimuli ſolum et fluidorum quantitas ad ſecretiones promovendas requiruntur; ſed et robur cordis quo liquida vi quadam in glandulam ſecernentem propellantur. Hydropici autem debiles ſunt. Fluida itaque non in renes protrudentur, non in arterias emulgentes deflectentur, ſed deorſum recte ſuo ferentur pondere, et in varia corporis cava ſeſe inſinuabunt. Muſculi porro a tumore abdominis diſtenti renum ſpatia coarctabunt et illorum vaſa eo uſque compriment, ut liquores ea minus facile ſubeant. Verum ad hæc obſervare licet, illud urinæ ſecretioni pene proprium eſſe, quod minima vi cordis excitetur. In debiliſſimis corporibus, imo quum renes veriſimiliter ſpaſmo, ut in

 hyſteria,

hyſteria, afficiuntur, magna ſubinde urinæ profluvia videre eſt. Et, ſi renum ſtructuram attentius paulo contemplemur, huic rei quodammodo et Hydropi ideo præcavendo, natura quaſi proſpexiſſe videtur. Nam renum vaſa ita a natura comparata ſunt, ut nullæ ſint in corpore arteriæ ſecernentes, quas liquores adeo facile ſubeant ac renum arterias. Dudum notavit Boerhavius quod in nulla corporis parte adeo ſubito arteriæ magnæ minimos Ramulos edant ac in renibus. Hinc major aliquanto obtinget ſanguini renali velocitas in vaſis minimis atque in ſuas partes diſciſſio, ut loquitur Borelli, propter quam uberius aqua ſanguinis excernetur. Illud porro velocitatis incrementum directe probatur

probatur obſervationibus Cl. le Dran, quæ docent plus omnino ſanguinis effundi ab arteriola exigua, quando illa prodit ex magno trunco arterioſo. Demonſtrat ingenioſiſſimus Bordeu renes ex diſtentione muſculorum abdominis compreſſioni non eſſe obnoxios, neque moram exinde ſecretionem pati. Non obſtant igitur debiles Hydropicorum vires quin liquores in renes penetrare poſſint. Favet illorum ingreſſui arteriarum renalium fabrica. Favet eidem arteriarum inferius in abdomine ſitarum ex aquarum pondere compreſſio, quæ interdum adeo magna eſt, ut, ſubductis incaute paracenteſi aquis, a tanta copia humorum in vaſa ante compreſſa et coarctata irruente, et ſubita exinde ſanguinis a capite

revulſione deliquium animi oriatur. Aliquando tamen et ad ipſos compreſſio pertingit renes; atque eam forſan ob cauſam duobus in ægris, quibus nullo modo immenſum abdominis tumorem diminuere poteram, liquores parce adeo in renes penetrarunt, ut urinæ vix ullæ prodierint: ſed in aliis ægris libere profluxerunt, quorum ventres tumidi purgantibus paululum antea fuerant diminuti.

Auctores ſunt, qui non ſolum potum quam parciſſimum ſed omnem omnino a potu abſtinentiam ſuadent, aſſerentes ſi quiſquam Hydrope correptus, ſitis cruciatum tolerare aut vellet, aut poſſet, vitam iſto pretio redempturum eſſe. Quam difficile autem ſit Hydropicis, immanem illam ſitim tolerare, exem-

plo

plo ſit regis Antigoni amicus, qui etſi ſumma diligentia non medici tantummodo, ſed etiam regis cuſtodiretur, tamen malagmata ſua devorando, bibendoque propriam urinam ſeſe in exitium præcipitavit. Quam inutilis fere et infructuoſa hæc methodus ſit, exempla perpauca ægrorum hac methodo curatorum docent, quæ in ſcriptis illorum legimus qui hiſtorias medicas contexuere. Duo ſola, unum ex Hildano, aliud a Mercello Donato Swietenius citat, præter duo illa quæ a Meadio memorantur. De aliis quibuſdam perpaucis pariter mentionem facit egregius medicus Donald Monro. Plinius de Romano equite Julio viatore narrat quod humore a medicis prohibitus, aquæ ſubter cu-

tem

tem fuſæ morbo liberatus fuerit *. Atqui hæc ſunt omnia hujuſmodi exempla, quæ mihi aut legendo aut obſervando innotuere, eaque in tot ſæculorum lapſu adeo rara ſunt, ut omni a potionibus abſtinentia ab Hydrope liberari non tam generali naturæ legi conſentaneum, quam peculiari alicui corporis referendum videatur ſive conſtitutioni ſive conditioni, qua fit ut attractio humiditatis, quæ per cutis poros in pleriſque corporibus obtinet, impediatur. Nam a potionibus abſtinere, adeo non ſolet aquarum in corpore proventum præcludere, ut omnes, ab Hippocratis tempore ad hunc uſque

* V. 6 Plinii Nat. Hiſt. lib. vii. cap. xviii.

que diem, auctores pleni ſint obſervationibus quæ docent, Hydropicorum corpora, nullo potu ore aſſumpto, magnam aquarum copiam ex atmoſphæra attrahere; et exinde, quamvis aqua e corpore evacuata fuerit, abdomen iterum tumidum fieri. Sed quæret aliquis ſi hæc ita ſint, ſi humor ea copia ex aëre attrahatur, ut morbus exinde alatur et augeatur, cur non humor iſte per cutim allatus potulentorum vicem explet et medicamentorum vim promovet? Cauſa hujus rei in eo poſita eſſe videtur, quod humor ſenſim per poros invectus et ſenſim pariter in cava corporis depluens, ad conciliandam vaſorum plethoram omnibus ſecretionibus promovendis neceſſariam, minime accommodetur. Antea jam monitum eſt, ad urinas

præſertim

præſertim educendas requiri fluidorum quantitatem una cum diureticis conjunctam, ita ut flumine multum aucto ſanguis ad arterias emulgentes deferatur. Sanguis ad renes cum diureticis eadem, ac in ſtatu naturali, nedum eadem, ac in morbo Hydropico, quantitate decurrens, urinis copioſe proliciendis impar evadit. Et Swietenius, uti jam notavi, monuit, in ſano corpore niſi ſimul cum diureticis potulenta aſſumantur, acriorem quidem ab his reddi poſſe urinam et frequentiorem ad mingendum ſtimulum, ſed nequaquam inde ſemper copioſiorem ſequi urinæ ſecretionem quæ in Hydrope curando imprimis deſideratur.

Quaſcunque vero explicationes hæ res aut habeant aut ferant, de

theoriæ

theoriæ commentis parum ſollicitus, ea de facto ex præmiſſis haud dubie conſtare opinor, corpus medicamentis laceſſere et humorem ſimul omnem prohibere, Hippocraticis medendi legibus haud minus eſſe contraria, quam ægris inimica, vanaque abſque potu ea remedia, quæ illius ope ſæpe feliciſſime cedunt— Inſuper creſcere ſæpiſſime Hydropem ſive ſibi indulgentem ſive omnino a liquidis abſtinentem. Itaque, quum abſtinentia a potu morbus perraro depellatur, et remedia abſque potulentis neque tuto neque feliciter adhiberi ſoleant, queſtioni ab ornatiſſimo viro Georgio Baker propoſitæ aſſentiendum mihi videtur; neque vana fides eſt, feliciorem longe proceſſuram fore Hydropicorum curationem, ſi diluentium

hauſtus largiores et frequentiores ſiti ægrorum importunæ concederentur.

APPENDIX.

APPENDIX.

Non ingratum lectoribus fore judicavi ſi obſervationibus meis pro appendice adjicerem methodum, qua celeb. Bacher pilulas, tonicas dictas, parare ſolet. Formula, ab ipſo auctore ſcripta et dein publici juris facta ſequens eſt.

PILULÆ TONICÆ

Georgii Frederici Bacher.

" JAM vero, ſi quærat aliquis,
" an ad prædicta in arte deſi-
" derata duo (veram ſcilicet et ge-

 " nuinam

"nuinam morborum hiſtoriam et
"certam, confirmatamque me-
"dendi methodum, non etiam ac-
"cedat tertium illud, remedio-
"rum nempe ſpecificorum inven-
"tio? aſſentientem me habet, et
"in vota feſtinantem *."

Genuinus Medicinæ fundator Hippocrates ſuo jam tempore pilularum tonicarum prima jecit fundamina, dum paſſim meminit de principali earum ingrediente, magnique fecit illius uſum, et poſt ipſum plures alii inſignis famæ Medici ad hunc uſque diem ejus uſum conſervavere, licet rarum et ſuſpectum, miram ei virtutem ineſſe præſentiebant omnes; verum non ſatis

* Sydenham, in Præfatione Praxis Medicæ Experimentalis.

ſatis gnari partium ejus conſtitutivarum, de præparatione multum diſcrepabant, et de tuto adhibendi methodo diſceptabant.

Planta noſtra helleborus niger, anguſtioribus foliis Tournefortio dicta, perennis eſt et ſemper virens, inſuper id ipſi peculiare eſt, ut hyeme, circa nativitatem Chriſti effloreſcat, unde meruit nomen germanice *Kriſtwurzel.*

Hanc juvat clyma temperatum, ſolum ſubpingue, nonnihil humidum, ſitum vero adverſatur ubi radii ſolares concentrantur; exterior radicis et fibrarum habitus, ſive cortex exſiccatus ſubfuſco niger eſt, radix fibrillis capillaceis perpluribus, ſed minutiſſimis in ambitu ad longitudinem inſtruitur.

Vix naribus admovi herbam et radicem, derepente odor nauſeoſo-acris particularum volatilium deleteriarum in iis hoſpitantium præſentiam arguebat; guſtu demum radicem explorare volui, ex viridi fibra ſapor amaro-acri-nauſeoſus extemplo leviore ſaltem maſticatione ſeſe manifeſtat; exſiccata radix non adeo moleſte ſtimulat, quin imo blanda oſcillatio ſubſequitur, ubi fibra conciſa ſpatio trium vel quatuor momentorum linguæ incubuerit.

Quoniam eo ipſo et odorem et ſaporem nauſeoſum non perperam ſuſpectum judicavi, moliri ſeparationem ab invicem duxi conſultiſſimum, in hanc igitur ſeriem proceſſum adornavi. Fibras et radices exſiccatas, truſatili mola ſubactas vaſi

fictili et vitreato indidi, ſpiritu vini armato Alkaeſt irroravi; XII horas ſtare ſivi, et per intervalla bis vel ter miſcendo circumegi; ſecunda vice denuo irroravi, dein vinum Rhenanum bonæ notæ affudi ad eminentiam ſex digitorum, agitavi ſpatula lignea aliquoties addendo per 48 horas vinum ad dictam eminentiam; radices enim imbibunt vinum. Materia ſic prædiſpoſita imponitur igni, decoquitur per dimidium horæ, colatur vehementi expreſſione; reſiduo radicis eadem ejuſdem vini quantitas ac prima vice affunditur, proceditur et decoquitur ut ante. Secunda expreſſione facta, reſiduum inſipidum lignoſum rejicitur: ambæ colaturæ invicem miſceantur: affun-

de duabus aquæ ferventis partibus unam colaturæ: redigatur præparatum in vaſe argenteo, latiori aperto, ad ſyrupi conſiſtentiam: affundatur rurſus una pars extracti duabus aquæ ferventis, et inſpiſſetur ac prima vice. Tali proceſſu particulæ volatiles nauſeoſo-acres evaporando ſegregantur, fixæ vero remanent, noſtra methodo correctæ et præparatæ, et uſui noſtro adaptatæ, tandem addito ſub finem nona parte ſpiritus vini vetuſtioris, ad therebentinæ conſiſtentiam inſpiſſatur extractum.

Dum animo agitarem frequentiſſime materiam ab Hippocrate æſtimatam, animadverti quod hujus uſus ambiguos, imo ſiniſtros, habuerit eventus, teſtante ipſo Hippocrate;

pocrate; ideoque de ejus correctione ſerio cogitandum fuerat. In hunc finem opus erat ſegregatione molecularum hoſtilium et ſonticarum a moleculis ſtimulantibus, tonicis, oſcillatoriis, ad uſum noſtrum deſtinatis; ſimulque materiæ ſic correctæ opus erat idoneo connubio, intermixtione ſcilicet maſſæ congruæ, ut contactus plurimorum punctorum ſtimulantium impediretur, ne plurima puncta ejuſdem ſtimulantis materiæ in uno loco in inteſtinis coincidendo, ſimul et ſemel ſolverentur, ſoluta vim ſuam inibi ſine intermixtione exercerent, quæ vis et activitas ſtimulans, ſi disjuncta, ſi diſtributa in plures ſuperficies, et in pluribus locis diviſa eſt, moderatur et contemperatur poſitiſſime. Quapropter

propter exquiſita encheireſis hic maxime expetitur, et in concipienda ac in adornanda compoſitione pilularum tonicarum, ita circumſpectum me gerere debui, ut conſulto disjungerem numerum ſtimulorum, interpoſitione mitigatoria Pharmaci, virtute anti-ſeptica, deterſiva, reſolvente et emungente prædīti, et quidem ad indicationes mihi propoſitas, ut præfixum ſcopum felicius attingerem.

Verum ingredientia pilularum tonicarum præſtantiores effectus ſupradictos non exerunt, niſi proportionata encheireſi combinata; unum ab altero mitigatur, rite acuitur, et probe æquilibratur.

Inſuper ad formandas pilulas, concorporationis partes debent habere qualitatem ſimul inviſcantem

et

et induреſcentem, ita tamen comparatam, ut facile ſit ſolubilis in ſtomacho etiam debiliori.

Proporro mirrha et carduus benedictus me voti mei compotem fecere. Carduus benedictus a plebe crebrius in uſum vocatur, et inde laudabiles annotatæ ſunt vires. Quid de mirrhæ virtutibus ſentiendum ſit, jam cogniti et comprobati uſus ejus interni et externi abunde teſtantur: ſignum haud fallax quod corpori noſtro ſit amica, colligitur partim ex eo quod humore aqueo ſit facile ſolubilis, ſicque noſtris humoribus facile applicabilis, miſcibilis et permeabilis.

Jam expoſita pilularum noſtrarum ingredientium præparatione, earum relativa doſis indicanda ſupereſt.

℞ Extract. noſtr. hellebor.
Mirrhæ ſolutæ $\bar{a}\bar{a}$ ℥j.
Card. bened. pulveriſ. ʒiij. ℈j.
M. F. S. A. maſſa aëre ſicco exſiccanda, donec formandis pilulis apta ſit. ſingul. ad gran. ſemiſſ.

Planta noſtra conſtat ex moleculis ſubreſino-ſalinis et gummoſis fixioribus amaris, quibus ſociatæ ſunt particulæ volatiles nauſeoſo-acres cauſticæ, hæ diutina coctione prævaporantur, ita ut remaneant tantum ſubreſinoſæ ſalinæ fixiores correctæ et modificatæ.

F I N I S.